

Nepriklausoma

Lietuva

LITUANIE INDEPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA WEEKLY

Nr. 18 1984. GEGUŽĖS – MAY 3 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE St., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. Tel.: 366-6220 50 c.

SAVAITINIAI ĮVYKIAI

IŠVYKO LIBIJOS

AMBASADA IŠ LONDONO

Su policijos apsauga buvo išlydėti į lėktuvą 30 Libijos Ambasados tarnautojų, jų tarpe ir spėjamas žudikas, nušovęs moterį policininkę ir sužeidęs 11 demonstruotojų prieš gen. Khadafi režimą Libijoje.

Tuo pačiu metu britų lėktuvas atskraidino britų ambasadorių ir likusius 14 diplomatų iš Libijos sostinės Tripoli, Š. Afrikoje.

Libija atsisakė duoti leidimą apklausinėti šaudymo aplinkybes jos Ambasadoje. Sugrįžusių į Tripolį laukė fanatiška minia, džiaugsmingai sveikindama ir 45 min. šaukdama: "Izoliuoti Britaniją!", "Nereikia Britanijos" ir "Tepražūta Scotland Yard'as!"

Oficialiai Libijos gyventojams buvo pasakyta, esą Britanijos policija, Libijos disidentai ir JAV bei Britų žvalgybos agentai užpuolė Libijos "People's Bureau" /taip Khadafi vadina Ambasadą/ ir privertė tarnautojus gintis. Khadafi net sugestionavo, kad jauna policininkė, kartu su kitais paskirta demonstruojančiųjų kontrolei, buvusi nušauta vieno iš savo kolegų.

Šūviai, paleisti į minią, buvo iš Sovietų gamybos Kalashnikov AK-47 tipo automatinio šautuvo. Liudininkai aiškiai matė iš kurio lango pasirodė ginklo vamzdis ir šūvių dūmai.

EL SALVADORE RINKIMAI

Trys kanadiečiai paskirti stebėtojais El Salvadoro prezidento rinkimuose, kurie vyks gegužės mėn. 6 dieną, pakartotinai pakviesti dalyvauti. Be kanadiečių bus atstovų iš tuzino kitų kraštų, stebėti rinkimus.

Galutiniame įvyksiančiame balsavime yra du vienodai stiprūs kandidatai: centrinio sparno Jose Napoleon Duarte, krikščionių demokratų partijos ir dešiniųjų sparno kandidatas Roberto d'Aubuisson.

THATCHER IŠKELS DIPLOMATINIŲ PRIVILEGIJŲ KLAUSIMĄ

Britanijos min. p-kė Margaret Thatcher iškels diplomatinių privilegijų pernauđojimą nekomunistinių industrinių valstybių atstovų susirinkime, kuris įvyks už mėnesio.

Dar 6 libijiečiai buvo deportuoti iš Britanijos.

Tyrinėjimai parodė, kad tikrai vienas iš Libijos diplomatų paleido šūvius pro Libijos ambasados langą į minią, sulaužydamas tautines taisykles. Kaip žinoma, 1 britė policininkė bu-

vo nušauta, 11 žmonių sužeista. Žudikas prisidengęs diplomatijos skraiste, iškelia nenubaustas.

PREZ. R. REAGAN'AS GRĮŽO IŠ KINIJO

Po šešių dienų vizito Kinijoje, patenkintas JAV prezidentas R. Reagan'as, susitiko Fairbanks, Aliaskoje, po 8 ir 1/2 val. skridimo. Čia jį pasveikino ir pasitiko būrys gyventojų prie Aliaskos Universiteto. Prie užkandžių su Fairbanks visuomenės veikėjais jis pareiškė, kad jo kelionė suteikė jam "naują tarpusavio supratimo plotmę" su Pekingu, nežiurint skirtingumų. "Nors tie pagrindiniai skirtumai egzistuoja, mes galėjome į juos žvelgti iš perspektyvos", - kalbėjo prezidentas. Jis taip pat pabrėžė, kad JAV ir Kinija nėra sąjungininkai, bet valstybės, rįšamos bendrų interesų, kurie "gali jas padaryti draugais". Jis buvęs patenkintas, matydamas kad Kinijoje pakrypus į darbo modernizaciją, atsipalaiduojama nuo kai kurių labai griežtų socializmo principų. /Kinija save laiko komunistine. Atsipalaiduojama nuo griežtų ir absurdiškų komunistinių principų. Amerikoje, kaip dažnai ir Kanadoje tos dvi sąvokos-socializmas ir komunizmas-suplakamos į vieną. Amerikonai yra linkę galvoti, kad kapitalizmo sistema yra visoms valstybėms geriausia sistema. Praktika rodo ką kitą. Ir kai kurie kapitalistinės sistemos apribojimai pačioje Amerikoje, išeitę į naudą/.

Reagan'o kvi kurie komentariai apie demokratiją, laisvą prekybą ir Sovietų Sąjungą, pasakyti Kinijos televizijos programoje, buvo cenzūruoti.

Fairbanks, Aliaskoje sustos trumpam ir Popiežius, kuris skrenda 11 dienų kelionę į P. Korėją, New Guineą, Solomonų salas ir Thailandą.

Prez. Reagan'as ir popiežius Jonas Paulius II susitiks pasikalbėjimui Fairbanks'e.

KOLUMBIJOJE APSIAUSTIES STOVIS

Iš Bogotos pranešama, kad buvo nušautas Teisingumo min. Rodrigo L. Bonilla, už tai, kad imtasi griežtų bausmių bilijoninei narkotikų prekybai.

Prezidentas Betancur per televiziją pranešė, kad nors šis atentatas yra labai skaudus valstybei, "mes neleisime, kad bet kas griautų mūsų gyvenimą. Mes pirmiausia stiprinsime savo kovą

prieš narkotikų prekytojus. ...Organizuoto kriminalo šeimos įtakoja nešvariais pinigais net politinius rinkimus".

Jis pratęsė apsiausties stovį, kuris sustabdo visas konstitucijos teikiamas garantijas.

50% marijuanos ir 50% kokaino, nelegaliai įvežamo į JAV atkeliauja iš Kolumbijos

AUSTRALIJOJOS LIETUVIAI NETEKO ŽYMAUS SPORTO VADOVO

Kovo pradžioje Sydneyje mieste staiga mirė Vladimiras DAUDARAS, Australijos Lietuvos Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos p-kas. Jis ypatingai mėgo krepšinio sportą, nepriklausomoje Lietuvoje buvo pasižymėjęs

sportininkas.

Australijoje 1951 m. suorganizavo sporto klubą KOVĄ, treniravo jaunius, kurių dalis dabar yra tapę sporto vadovais.

1954 m. jis buvo vienas iš steigėjų dabartinės Australijos Lietuvos Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos. Be to aktyviai dalyvavo ansambliuose, oktete ir paskiruose dainos sambūriuose. Dirbo jis ir Krašto ir Apylinkės valdybose.

VASAROS DARBAS LIETUVAITĖMS STUDENTĖMS

Lietuvių Senelių Namuose PUTNAME, yra vasaros darbų lietuvaiteis studentėms. Informacijos "Matulaitis Nursing Home", Thurb Rd., Putnam, Ct. 06260.

Aplinka maloni ir įdomi. Laukiamos ir kanadietės.

Jūratė Nausėdaitė-Ann Jullian

LIETUVĖ AKTORĖ BUS VII-SIOS TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS PRANEŠĖJA

Los Angeles lietuvių būrys buvo nuvykęs į Las Vegas Saharos Teatrą, kur pasirodė pirmą kartą žinoma kino ir televizijos aktorė Amerikoje ANN JILLIAN - Jūratė NAUSĖDAITĖ.

Los Vegas teatre ji pasirodė labai gerai.

Po spektaklio ji apdovanojo kiekvieną savo nuotrauką su brašu ir parašu.

Tautinių šokių šventės rengėjų įpareigotas, arch. Rimas Mulokas pakvietė ją būti pranešėja VII-toje Tautinių šokių šventėje Cleveland'e, š. m. LIEPOS 1 d. Ji kvietimą priėmė ir pažadėjo dalyvauti.

Savo pirmoje programoje Las Vegas teatre ji pasirodė labai gerai.

PRANEŠA ELTA:

SOVIETAU LAUŽO PAŠTŲ SUTARTĮ

"New York Post" paskelbė Th. Ioverno straipsnį, kuris iškelia faktus, kaip Maskva laužo tarptautinę paštų sutartį ir skriaudžia žmones. Žinomi atsitikimai, kada siunčiamas į Sovietų Sąjungą registruotas laiškas ir ateina svetima ranka pasirašytas pranešimas, kad laiškas adresato buvo gautas, nors tikrumoje laiškas gavėjo nepasiekė. Buvo atsitikimų, kada atėjo pranešimas, jog laiškas adresatui įteiktas, nors adresatas jau buvo prieš trejus metus miręs. Žinomi atsitikimai, kada paštu siųstas siuntinėlis grįžo atgal siuntėjui ir Maskva pareikalavo dar apie 30 dolerių už siuntinėlio saugojimą, siuntimą atgal.

SUSITIKO VLIKO IR JAV LB PIRMININKAI

Š. m. kovo 8 d. VLIKo p-kas dr. K. Bobelis ir JAV LB p-kas dr. A. Butkus susitiko konstruktyviems pasitarimams įvairiais VLIKo - JAV LB liečiančiais klausimais: 1. Buvo aptartos galimybės sureguliuoti Reorg. LB ir JAV LB santykius. Dr. Butkus išreiškė didelį norą šią jautrią padėtį galimai greičiau išlyginti. 2. Dr. Butkaus prašymu, VLIKo p-kas sutiko ir pasižadėjo nuoširdžiai remti š. m. liepos 1 d. Cleveland'e įvyksiančią VII-ąją Laisvo Pasaulio Lietuvių Tautinių Šokių Šventę. 3. Buvo aptartos veiksniai - VLIKo, JAV Lietuvių Bendruomenės, Kanados Lietuvių Bendruomenės, ALTos ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės - konferencijos reikalingumas. Pasi- kalbėjimas vyko nuoširdžioje atmosferoje.

PRANEŠA ALTA:

NEPASITARNAUTI MASKVOS AGRESIJAI

Vadinamoji Freedom Federacija yra sudariusi Tarpautinės Prekybos Komisiją, kurios nariu yra Amerikos Lietuvių Tarybos įgaliotinis Washington'e - dr. J. Genys. Ši Komisija palaiko ryšius su JAV karinėmis institucijomis, budėdama, kad nebūtų užsienio agresyvių valstybės, kaip Sovietų Sąjunga, eksportuojami naujausieji, kariams tikslams galimi panaudoti, išradimai.

SPECIALIŲ INVESTIGACIJŲ ĮSTAIGA

Jungtinis Pabaltiečių Komitetas pasiuntė raštą adv. E. Raskauskui, paremdamas jo pastangas išreikalauti, kad remiantis "Freedom of Information" aktu būtų prieinami Specialių Investigacijų Įstaigos dokumentai ir telegramos.

Specialių Investigacijų Įstaigos - OSI - direktorius Neal Sher buvo pakviestas kalbėti Žydų Bendruomenės Centre. Washington'e Jungtinio Pabaltiečių Komiteto atstovė A. Bedelis paklaustas apie jo įstaigos naudojamas informacijas, gaunamas iš sovietinių įstaigų, p. Sher atsakė, kad jis mažai gerbia sovietų teisminius procesus; žino - tos įstaigos nuteisia rusų disidentus, bet vistiek OSI nusistačiusi naudoti iš sovietinių įstaigų gaunamas informacijas ryšium su bylomis prieš imigrantus, kaltinamus dėl karo metu vykdytų nacių nusikaltimų.

Valerij Marčenko

PIRMOJI ČERNENKO AUKA - UKRAINIE TIS VALERIJ MARČENKO

Valerij Marčenko, Ukrainos Žmogaus Teisių grupės narys ir buvęs politinis kalnys, š. m. kovo 14 d. Kijeve buvo nuteistas didžiausia bausme - 10 metų kalėjimo ir 5 m. vidaus tremties už darbą dėl Žmogaus Teisių. Kaltinimas, kaip paprastai bendras, pagal kriminalinio Kodo straipsnį 62: "anti-sovietinė propaganda ir veikla". Nors jo teismas buvo numatytas vasario pradžioje, bet prasi- dėjo tik kovo 13 d. Manoma, kad laukė naujo vado iš - kilimo po Andropov'o, mirties. Ši maksimalinė bausmė rodo, kad Černenko tęs kietąją liniją prieš kovotojus už Žmogaus Teises.

Marčenko yra 37 m. amžiaus, vaikaitis žinomo ukrainiečių istoriko Mychailo Marčenko. 1970 metais jis baigė Kijevo Valstybinį Universitetą filologijos fakultetą. Tęsė studijas Baku Universite, kur išmoko keletą orientališkų kalbų, jų tarpe turkmėnų ir azerų. Literatūrinius essay rašė trijuose Ukrainos laikraščiuose. Pirmą kartą buvo suimtas 1973 m. ir nuteistas 6 metams kalėjimo ir 2 m. vidaus tremtimi. Kalėjimo bausmę atliko Permės konclageryje. Čia sunkiai susirgo. Grįžęs į Kijevą 1981 m. bandė gauti leidimą išvykti į Italiją gydytis, kur medicininę pagalbą jam buvo pažadėję jo draugai. Šis kalbininkas ir pasižymėjęs vertėjas buvo antrą kartą nubaustas ne vien už prašymą išvykti į Italiją, bet svarbiausia - už jo buvusią veiklą - rašinius ir savilaidinę spaudą ir dalinimą Džiubos straipsnio, kuriame nagrinėjama sovietų valdžios elgesys su įvairiomis grupėmis.

Nubaustojio motina parašė Popiežiui Jonui Pauliui II prašymą užtarti jos sūnų. AMNES TY INTERNATIONAL or organizacija taip pat daro pastangas padėti Marčenko gauti medicininę pagalbą, nes jo sveikata yra labai sumenkusi.

/Iš "S moloskyp", 1984 m., Pavasaris./

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina \$ 18.00
Rėmėjo – \$ 25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys ne-
būtinai turi atitikti redakcijos nuomoni. Rankraščiai gali
būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik
iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba
leidkla neatsako.

LIETUVĖ MOTINA TAUTINĖS SĄMONĖS PUOSELĖTOJA

MOTINA yra kertinis akmuo šeimoje, ant kurio yra atremta jos ateitis. Motinos rūpestis, jos pasiaukojimas savo vaikams palieka juose amžiną, neišdildomą prisiminimą. Daugelis iš mūsų senosios kartos išeivių paliko savo motinas Lietuvoje ir jas prisimename su didele meile ir pagarba, kurių atvaizdą nešiojamės savo širdyje ir atmintyje. Daugelis iš mūsų prisimename savo sodiečių motinų vėjo ir rūpesčių išvogtą veidą, kurios jokių sunkumų nepaisydamos, jokių svetimų įtakų nepaveiktos, mus visus išaugino sveikais ir dorais lietuviais.

Lietuvos istorijoje lietuvė motina išsiskiria savo charakterio bruožais iš kitų tautų motinų – ji išryškėjo lietuvių tautos kovoje dėl savo vaikų tautinės sąmonės išlaikymo ir tęstinumo. Jei dažnai teigiama, kad lietuvių tauta išsikovojo nepriklausomybę mūsų rašytojų, veikėjų raštais, tai nemažiau reikšmės turėjo šioje kovoje lietuvė MOTINA SODIETĖ, kuri 19 šimtmečiu, slapstydamasi prie balanos šviesos savo vaikus mokė lietuviškai skaityti ir rašyti. Ji pirmoji uždegė meilės liepsnelę mūsų tėvų sąmonėje savo tėviškei, tėvynei, žmonėms ir Dievui, kurią mes išsivežėme išvykdami į svetimus kraštus. Jei šian dien lietuvių tauta yra ne tik gyva, kovinga dėl savo tautinės egzistencijos pavergtoje Lietuvoje ir išeivijoje, tai nuopelnas mūsų laikų motinų, kurios tęsia tradicijas mūsų senųjų motinėlių.

1908 m. amerikietė A. Jarvis pastangomis Philadelphiaje buvo suruošta visoms motinoms pagerbti pirmoji MOTINOS DIENA. Ši šventė susilaukė didelio pritarimo ir susidomėjimo. Buvo pasiūlyta tūkstančiai laiškių valdžios pareigūnams, raginantį švęsti Motinos dieną. Šią šventę I Pasaulinio Karo išvakarėse 1913 m. paskelbė Pensilvanijos valstija. Sekančiais metais JAV Kongresas patvirtino Motinos dieną visame krašte, kuriai buvo paskirtas gegužės mėnesio antras sekmadienis.

Lietuvoje Motinos Diena palaipsniui atsirado su nepriklausomybės atkūrimu ir kultūrinio, religinio gyvenimo atskleidimu. Katalikų organizacijoms 1929 m. kovo mėn. 24 d., susitarus nutarta Motinos dieną minėti pirmąją gegužės mėnesio sekmadienį. Ši šventė greitai prigijo Lietuvoje. Kiekvienais metais gegužės pirmą sekmadienį būdavo rengiami motinų pagerbimai mokyklose, šventovėse ir organizacijų salėse. Gausių šeimų motinos šią dieną buvo pagerbiamos gėlėmis, padėkomis ir vaišėmis. Tai buvo įspūdingi ir reikšmingi renginiai, kurie į viešumą iškėlė lietuvių motinos reikšmę, sustiprino jas moraliai, užgrūdino jas ateities kovoms dėl lietuvių tautinės sąmonės išlaikymo. Mes visi pagarbiai lenkiame galvas prieš Lietuvą ir išeivijoje kovojančias motinas ir tikime, kad tik jos išsaugos mūsų jaunimą laisvai ir nepriklausomai Lietuvai.

J. V a r č i u s

Tardymai...

Vilkaviškio saugumo patalpose ją tardė Vilniaus KGB tardytojas vyr. leitenantas V. BAUMILA. Dėl silpnos sveikatos D. Kelmienė į tardymą lydėjo jos vyras Antanas Kelmelis. Saugumiečiai A. KELMELIUI neleido dalyvauti tardyme, todėl jam teko laukti kitame kabinete Vilkaviškio saugumiečių priėmimo. Saugumiečiai stebėjosi, kaip A. Kelmelis gali būti tokių pažūrų ir, atseit, juodinti tarybinę santvarką, kai pats yra kilęs iš komunistų šeimos. "Kad gimęs ir augęs tikrų komunistų šeimoje – tiesa, todėl man nepašauksit ir nieko naujo nepasakysit", – kalbėjo A. Kelmelis.

Tardymo metu D. Kelmienė buvo apklausiama apie jaunimo pareiškime minėtus tikinčio jaunimo diskriminacijos faktus. Klausė, ar tiesa, kad jų bute saugumas ir milicija suėmė ir nugalėto susirinkusį atšvęsti gimtadienio jaunimą į Vilkaviškio milicijos skyrių; ar ji sąmoningai pasirašė po pareiškimo tekstu. D. Kelmienė faktus patvirtino.

Tardytojas V. Baumila klausinėjo tardomąją, ar ji neškaito "LKBK", ar nežinanti, kas ją dauginą bei perduoda užsienį. Moteris atsakė, jog apie tai nieko nežinanti. Po protokolo D. Kelmienė nepasirašė. Tardymas truko maždaug valandą laiko.

VILNIUS. 1983 m. liepos 22 d. du Vilniaus KGB darbuotojai atvyko į Vilniaus pramonės įmonių polikliniką, kur poliklinikos vyr. gydytojui BAGDONUI pareiškė turį nedelsiant tardymui į saugumo būstinę pristatyti gydytoją 2 psl.

DIDELIAM UŽMOJUI REIKIA PARAMOS

Lietuvos globėjo šv. Kazimiero 500 metų mirties sukakties metai buvo pradėti Romoje 1984 m. kovo 4 d. Šv. Petro bazilikoje įspūdingomis iškilmėmis, kurių lietuvių tauta nepamirš.

Šv. Kazimiero metų užbaigos iškilmės rengiamos Kanados Toronte 1984 m. rugsėjo 1 ir 2 dienomis. Čia įvyks visos lietuvių išeivijos mastu rengiamas religinis kongresas, apimantis akademinę, liturginę ir kultūrinę-meninę dalį. Pakviesti žymiausi paskaitininkai, suplanuotos jaunimo svarstybos – simpoziumas, jaunimo vakaronė, organizuojamos plataus masto pamaldos, rengiama specialiai kongresui sukurta opera "Dux Magnus" /Didysis Vadas/, ruošiamas pokylis /banketas/.

Visa tai rengia centrinio šv. Kazimiero sukakties komiteto pavedimu Toronte sudarytas Kongreso Komitetas.

Tokio masto renginys neįmanomas be finansinės pagalbos lietuvių visuomeninės paramos. Rengėjai jos tikisi iš JAV ir Kanados lietuvių. Dėl to š. m. gegužės ir birželio mėnesiai skelbiami Kongreso Lėšų Telkimo mėnesiais. Bus renkamos aukos iš pavienių asmenų, organizacijų ir parapijų. Aukotojai gali siųsti savo aukas Kongresui per savo parapijas ir gauti mokestinių nuolaidų kvitus. Paaugoje 150 dol. tampa Kongreso rėmėjais ir gauna specialų bilietą į operą ir užbaigos pokylį. Paaugoje 500 dol. tampa kongreso mecenatais ir gauna du bilietus į operą ir pokylį. Rėmėjų ir mecenatų pavardės bus skelbiamos kongreso leidiniuose. Jų sąrašai turi būti gauti prieš minėtų leidinių spausdinimą, t. y. iki š. m. rugpjūčio 15 d. Visas aukas prašome siųsti Kongreso Lėšoms Telkti Komisijos išdininko adresu: A. Ulba, 11 Waddington Cres., Wilowdale, Ont M2J 2Z9, Canada. Ant čekių rašyti: St. Casimir Congress.

Šis išeivijos mastu rengiamas kazimierinis Kongresas bus didžios reikšmės renginys tiek išeivijai, tiek pavertai Lietuvai. Romos iškilmų dėka jos vardas bei jos laisvės byla turėtų iškilti išeivijos pastangomis plačiame pasaulyje, ypač Š. Amerikoje. Todėl kviečiame visus išeivijos lietuvius dosnia auka prisidėti prie šio Kongreso. Jūsų parama drąsins Kongreso rengėjus, stiprins kazimierinę tautos dvasią.

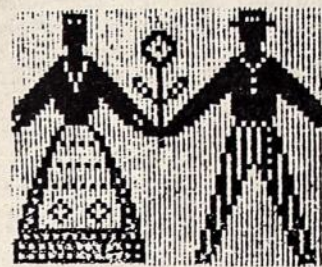
J. Andrulis, Vyt. Bireta, E. Čuplinskas,
J. Pleinys ir A. Ulba

Mariją SADŪNIENĘ. Čekistai labai nustebė, kai iškviesta M. SADŪNIENĖ pareikalavo parodyti dokumentą, kuriuo remiantis ji turi būti nuvežta į VSK tardymui. M. SADŪNIENĖ paprašius parodyti asmens dokumentus saugumiečio, su kuriuo ji turinti važiuoti, pastarasis norėjo likti anonimu – iš tolo parodė pažymėjimą ir atsakė, jog tardymui jokių dokumentų neturi. Neatsižvelgiant į tai, kad poliklinikoje neliko nė vieno okulisto, M. SADŪNIENĖ buvo nuvežta į saugumą.

Be minėtų dviejų čekistų į tardymą atvyko dar vienas. M. SADŪNIENĖ pareikalavus prisistatyti, kas vadovauja tardymui, atvykusysis su ironija pareiškė: "Praėjo tie laikai, kai kiekvienam tardomajam aiškindavom, kas tardo, dėl ko tardo ir t. t.". Tardomajai buvo paaiškinta, kad jų turimomis žiniomis, liepos 3 ar 4 d. d. ji turėjo gauti kelis egzempliorius uždraustos pagrindinio literatūros, čekistų domino, kur dabar minėta literatūra, kam davė skaityti ir t. t. M. SADŪNIENĖ atsakė, kad nieko panašaus nebuvo – pagrindinio leidinių ji negavo ir nusistebėjo, kodėl jie, veik visą mėnesį kantriai laukę, būtent šiandien taip skubiai, net iš darbo, atsivežė ją tardymui. "Jei reikės, tai dar ne kartą iš darbo tave atsivešime tardymams", – paaiškino čekistas. "Mes gerai žinome, kad įsigijai pasitikėjimą Nijolės SADŪNAITĖS draugu tarpe. Žinrėk, kad ir tau neatsitiktų taip, kaip atsitiko Jonui SADŪNUI!" Vėliau net keletą kartų pakartojo: "Tai vis dar dirbi poliklinikoje, kieno vardu gautas kooperatinis butas? Nebejauna esate, pagalvokite apie ateitį, kam jums reikalingas visoks pagrindinio šlamštą? Jei nepasakysite, kur padėjote pagrindinio literatūrą, bute padarysime kratą ir rasime". Tuo metu čekistas, atvežęs M. SADŪNIENĘ į saugumą pareiškė, kad šiuo metu M. SADŪNIENĖS bute uždraustos pagrindinio literatūros nėra, bet, greitai susiorientavęs, jog per daug prasitarė, pasitaisė: "Šiuo metu pagrindinio literatūros turbūt nėra". /Kratas saugumas neretai daro slapta, nedalyvauiant butų gyventojams – red. past./ Tardymo čekistai neprotolavo, be to reikalavo, kad M. SADŪNIENĖ parašytų, jog liepos 3-4 d. d. jokios antitarybinės literatūros negavo. Tardymas truko maždaug 1 valandą laiko.

VILNIUS. 1983 m. rugsėjo 22 d. gatvėje buvo sulaikytas Petras CIZIKAS ir jam buvo pateiktas kratos orderis. Pasiėdavus, kokių pretekstu bus daroma krata, tardyt. KU-

TORONTO "GINTARO"
ANSAMBLIO ŠOKĖJOS
ŠOKIŲ SŪKURYJE.
"GINTARO" ANSAMBLIS
PASIRUOŠĘS DALYVAUTI
VII-JE ŠOKIŲ ŠVENTĖJE
CLEVELAND'E

BILIAUSKYTĖ atsakė: "Ieškosim Rembranto reprodukcijų ir kitų paveikslų". Kratos metu /Vilnius, Gvazdikų I-ji Nr. 2/ paveikslų buvo "ieškoma" mažiausiose stalčiuose, drabužiuose, šaldytuve ir kitur, kur tokių dalykų ir būti negali. /Vien tas tardytojas ir dar lietuviškos ironiškas melas parodo, kokia yra sovietinio teisingumo moralė... Red./ Kratos metu paimta: Andriukaičio "Bausmė be nusikaltimo", kard. SLIPYJ kalbos tekstas, kunigų A. DVARINSKO ir S. TAMKEVIČIAUS nuotraukos, maži medaliukai su Kristaus atvaizdu, paveikslukai, maldų tekstai. Kratos metu dingo straipsnis apie Vydūno gyvenimą.

Po kratos buvo paliktas kvietimas tardymui į milicijos valdybą. Kadangi kvietimas buvo be antspaudo, P. CIZIKAS į tardymą nėjo.

Spalio 7 d. pašto dėžutėje buvo rastas be antspaudo kvietimas į tardymą spalio 3 d.

PETKUS-20 m. GULAGE

Šiemet sukanka 20 metų kaip Viktoras PETKUS eina Gulago salyno keliais. Ta proga jis rašo:

"Jaunystės metais jau teko atsiverti tiesiog gyvenimo malūne, kur neišvengiamai tenka pabūti tarp girnų, kur reikia kažką žinoti ir pasispręsti, kad išliktum. Bet gyvenimo upė nusinešė detalių kalnus, drama nuslūgo, bepalikio esmės projekcija, jos ieškojimas, jos suvokimas.

Atminties dėka daugelis praeities dienų stovi čia pat, kaip artimi bičiuliai, o kartu yra simboliniai dydžiai, reiškiantys kultūros vertybių amžinumą ir pergalę konflikte su tyronija visame pasaulyje... Nemaža dalis kalinių, bandu priverstų iki nužmoginimo, vistiek neprarado vidinės dvasinės laisvės. Jie neprarado ir komunikatyvinės funkcijos. Dar daugiau: jie neprarado vilties ir tikėjimo, be kurių negali būti nei paties gyvenimo, nei kūrybos. O gal svarbiausia, jog ir taklame pragare jų neapleido troškimas surasti pasaulyje ir žmoguje bent kieselį gėrio, meilės, taurumo. Jie teigė laisvo mąstymo jėgą ir grožį. Ir vėl matau išblyškusius ir pamėlusius veidus, tai užgesusiomis, tai karščiu degančiomis akimis, tik jau ne žmones, ne, bet vien kaulų ir odos kombinacijas, siūbuojančias, pūstelėjus veėjai. Jie apstoja mane glaudžiu būriu. Taip, aš kartais matau juos visus kartu. Kodėl tos liesos rankos tiesiasi į tave, tie kaulėti pečiai tebenori atsiremti į tave. Kodėl tie žmonės neišnyksta, o vis tebevaikšto ir tebekalba, Nejaugi toji baisioji anų metų dilemma – būti ar nebūti – padarė juos šimtmečiams nemirtingais.

Beveik jokio maisto nepagaminsi be vandens. Vandens problema. Ji mus persekioja per visą čia buvimą. Viena, kad vanduo čia labai blogas. Jo paviršiuje plaukioja kažkokie riebalai. Ištiesais mėnesiais jis panašus į kakavą. Todėl nevirinto vandens gerti neįmanoma. Anksčiau bent maištui virti atveždavo švaraus vandens iš kaimelio. Bet paskui, matomai, kažkam buvo šovusi mintis, jog per porą metų jau turėjome adoptuotis ir prie balos skysčio, todėl rezultate – turim ir valgyti, ir gerti tą skystimą. Antra – nuolat trūksta ir tokio vandens, ypač rytais, ruošiant maistą. Be to, keista padėtis ir su tualetais. Niekur nėra vandens bakelių. Vanduo teka maža srovele siaurais vamzdžiais. Todėl iš pradžių reikia privarvinti kibirą, kad jis pakeistų bakelį. Tualetai visose kamerosose atviri, neizoliuoti. Vienintelė ventiliacija per vienintelio kameros lango orlaide. Šiek tiek anksčiau kai kuriose kamerosose nuo stalo pusės tualetą pridengė beveik pusantro metro aukščio skydeliu, o dabar tokį pat skydelį pastatė ir darbo kamerosose tik jau nuo durų pusės. Niekados man nebuvo užklūdusi mintis, kad teks gyventi ir dirbti išvietėje. Nuotaika gera. Daugiau traukia dangiškoji arba dieviškoji sfera. Tik iš jos kyla žmonijos gyvenimas, jos kultūra, Popiežius Jonas-Paulius II savo kalboje, pasakytoje Unesco rezidencijoje Paryžiuje prieš porą metų, birželio antrąją, šitaip antropologiskai paaiškino kultūros prigimtį: "Žmogus/.../ yra vienintelis ontologine prasme kultūros objektas, subjektas ir riba". Kultūra, jo žodžiais tariant, pirmiausiai susijusi dangiškoja sfera, dieviškojo pradu negi nenugalėsime gamtiškojo prado, žemiškosios sferos. Tad galvas aukštyn! Tegul mūsų žvilgsniai būna nukreipti į Amžinąją Saulę. Ir todėl nesijaučiu blogiau, bet kasdien vis geriau ir geriau...".

Mums, gyvenantiems laisvėje ir pertekliu, tikintiems tiems ar netikintiems – verta šiuos žodžius paskaityti ir susimastyti.

(Iš LKB KRONIKOS, Nr. 60)

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

"KGB - Rusijos Akutės" arba kas Žinotina Apie Sovietinius Agentus

Parengė K. J. P.

2. "GARDINO RIKIO"

Rositzke teigia, kad "nelegalių" agentų paruošimas užima kartais iki šešių-septynių metų, kol jie išmoka kalbą, įsisavina netikrą savo biografiją, išsilavina siųstų operacijose.

Pagrindinė KGB karininko misija, Rositzke's nuomone, esanti šnipų verbavimo misija. Jos šūkiu anglų kalba būtų "Spot and study". Atsiet, atrinkti potencialiai tinkami agentai ir gerai išstudijuoti jų psichologiją. Susirasti kandidatus įvairiausiose gyvenimo srityse. Iš tiesų, užverbuojami agentai gali būti smulkūs valdininkėliai, laboratorijos technikai, vokiečių ar amerikiečių biznierių, mašininkų, dirbanti Pentagono ar NATO.

Jį atrinkus, tenka išstudijuoti jo asmenį, pačiam ar jau užverbuoto agento pagalba nustatyti jo charakterio profilį, išsiaiškinti jo ambicijas, jo poreikius, silpnybes, jo pajamas, idant galima būtų užsitikrinti, koks žmogus tūno užsislėpęs už fasadą. Ar jis priims, ar atmes rūpestingai pramatytus pasiūlymus darbuotis rusų naudai.

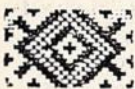
KGB, Rositzke's nuomone, yra labai pragmatiški žmonės. Jų filosofija paprasta. Autorius cituoja vieno kagebisto paniekinančią pastabą amerikiečių žvalgybos adresu, kurioje rusas paaiškina, kad amerikiečiai linkę viską komplikuoti, pasimesti psichologinėse plonybėse. Faktiniai šnipas, kaip kiekvienas individas, esąs komplikuoju padaru. Jo mastysena ir jausena liekančios paslaptim, net ir jį užverbavusiam asmeniui.

/ bus daugiau /

KGB vienok pasidarė kai kurias išvadas iš savo patirties ir, pasimokydama iš klaidų ir nūn susigaudanti, būna paskatu daugiau mažiau išsilavinusiam vokiečių Amerikos piliečiui persimesti jų KGB-tarnybon. Pagrindinė jų galvojimo prielaida yra ta, kad vakariečių atveju, jie turi reikalo su padarais "žausgiausiais kapitalistiniais, buržuaziniais santvarkoje". O jos narių pastoviu brožu esą tai, kad jie rūpinasi išimtinai vien savo asmeniškais interesais. KGB akimis "buržuazinės psichologijos" augintinis yra minkštakūnė būtybė, egocentiška, gėdži ir ambicinga. Kapitalistinėje santvarkoje pilna žmonių tokių, kurie save laiką visuomenės posūniais /second-class citizens/, etninių mažumų atstovai, visi nekonformistai, kurie yra nepaprastai frustruoti, neurotiški asmenys.

Iš viso, daug žmonių, pasak vieno Kominterno "seno vilko", nešiojasi "įskilimą kauše". KGB uždavinys jį apčiuopti ir plačiau pražiodyti.

Nesuskaičiuojamų žmogiškųjų silpnybių rikuotėje yra godumas, vienatvė, lytiniai geiduliai, perdėtos ambicijos. Silpno "ego" žmogus, kamuojamas menkavertiškumo komplekso, ieškos padrasinimo. Stipraus "ego" pilietis reikalaus, kad jo poreikiai būtų patenkinti. Kai kurie žmonės yra giliai frustruoti; kiti yra apsigimusiiais maištautojais, rūstuoliais "angry men", jieškančiais kur išlieti savo tūžmasti. Bet visumoje daugumas žmonių bijo ko nors netekti, ką nors prarasti: netekti darbo, prarasti socialinį statusą ar žmoną. Toji baimė esanti stipresnė už kalėjimo baimę. Tai va šitų "įskilimų kauše" ir dairosi KGB. Visi žmonės, kokiam visuomenės sluogsniui jie beprisklassyti, yra lengvai pažeidžiamais tiek įkalbėjimo, tiek prievartos keliu.

BALTO-AISČIŲ CIVILIZACIJOS LIKUČIAI

J.J.B.
/tęsinys/

I - Gardino Rikija prieš hunų invaziją /Sarmatija-Šėrmatė/

Paimkime į rankas pirmąją istoriką Jordanes /551 m. po Kr./ tekstą, kur apibūdina Sarmatijos valdovą VARUMONIŲ RIKI:

"Kilniausias iš Germanų, jis nukariavo ir priverė paklusti savo įstatymams daugelį labai karingų šiaurės tautų. Keli senovės rašytojai lygino jį su Aleksandru Didžiuoju.

Jis pakludino šias tautas: Galties Eisčių /Rytinių Galindų arba G-Alanų/, Čiudės, Merių /Suomių/, Merdvos, Gimines Karių /Gemarių/, Rugių, Taučių, Aukštuolių /Aukštaičių/, Nevėžių, Burugėnų /Burgundų/.

Paskui jis nukariavo Varulius, vedamus jų karaliaus GALA RIKIO, ir išėjo prieš Venetus /Vanduočius/, kurie dabar žinomi trimis vardais: Venetų, Antų /V-Andų/ ir Slovėnų /dab. Slovencų Ryt. Vokietijoje/.

Savo protu ir pažiba jis pakludino ir Eisčių tautą, kuri gyvena pačiame Germanų Okeano /Baltijos/ pakraštyje.

Nors VARUMONIŲ RIKIS ir buvo nukariavęs daugybę tautų, bet hunai su atėjus, jis "cogitavit" - susimąstė, susirūpino... Gudų /Gotų/ tauta sulaužė jam ištikimybę... Vyčiai - Gudai atsidalino. Patsai persenęs, su žaizda šone, leido skurdų gyvenimą ir hunų karaliui BALA MRUI užpuolus, mirė pasiekęs 110 metų. Jo mirtis leido hunams pavergti rytinius gudus /Ostrogotus/. Sakoma, kad jis susidegines ant laužo, jog napatektų į nelaisvę."

ŽINIAVALDAS - apie jį rašo Hartanaricus - GARDANA RIKIO /Gardino Rikio/ vardu. Pasirodo, kad šis energingas karalius persekioja krikščionis, kurie "Gintaro Keliu", įsikverbę krašto gilumon, demoralizuoja piliečius, kiršindami juos prieš valdžią. Naujos tikybos sklaidėjai išvaromi ir nuvežami atgal už Romos rubežių, jų tarpe "gudų vyskupas" ULFILA /311-381/.

Bet svarbiausia žinia, kurią patvirtina taip pat ir šv. Jeronimas bei Eusebijus, tai romėnų kerštas 377 m. po Kr. - jie užima Sarmatiją ir Saksoniją /Vak. Prūsiją/. Čia ir atsiskleidžia Varumonių Rikio prieš hunus pralaimėjimo priežastis, nes tuo pat metu Romos legijonai visa galybe puola į kitos pusės. Galima

Savo patirties dėka KGB atrado, kad dvi priežastys: žmogaus meilė šeimai ir lytinis šantažavimas gali būti dėkingiausiai išnaudojamos, palenkiant žmogų tapti šnipeliu. KGB mėgstamiausia formulė vakariečių moterų atveju, yra įpainioti jas į meilės avantiūrą; tais atvejais dažnai net tenka griebtis šantažo. Aistra "per se" atlieka įkalbinėtojo rolę.

Pinigas, žinia, yra paprasčiausia prikalbėjimo priemonė ir jų gavėjams nebūtinai privalo būti kuklių pajamų asmuo, kad susimasinų jauku. KGB neatmetanti ideologiniai "užsilaugavusių" kandidatų. Tačiau šiuo metu jos akimis bet koks draugiško ar nekritiško nusistatymo Sovietų Sąjungai asmuo, atrodo, vertu artimiaus pažinti. Tokia laikysena, kaip kad užuojauta tarybinei liaudžiai, netgi prierašumas savo tolimos kilmės kraštui, esą domina KGB.

Kaip bebūtų, išaiškintų pokaryje KGB agentų sąrašas sudaro plačią vakarų visuomenės vaivorykštę. Tai nesuskačiuojami Europos ir Amerikos Establishment'o atstovai. Tai teisėjai ir politikai, generolai ir puskarininkai, biznierių ir žurnalistai, diplomatai ir tarnautojai-valdininkėliai, mokslininkai ir technikai. Visi jie pateko į KGB algalapius. Vakariečiai tarnavę KGB labai taip pat reprezentuoja visą žmogaus dvasinių poreikių spektrą: jų tarpe turime ir dorus žmones, ir grubonius, ir vienišius ir palūžusius neviltyje. Daugumas jų paprasti vyrai ir moterys, nelypatingų gabumų, niekuo nesiskiriantys iš minios nei išvaizda, nei įpročiais. Išskyrus kelias išimtis, jie nėra buvę komunistuojančiais. Tačiau kiekvienas jų nešiojosi "įskilimą kauše", ir KGB karininkai jį aptiko.

H. Rositzke nebando spėlioti, kiek darbuojasi šiuo metu Vakaruose tarybinių šnipų. Viena jis pripažįsta, kad jų pasipylė, kaip iš maišo Vokietijoje pirmaisiais pokario metais. Tai aiškiai pastebima iš bylų vokiečių teismuose, o tai, nepamirškim, vien suimtųjų, susektųjų šnipų atvejai. 1950-53 m. laikotarpyje tokių bylų buvo apie 2.000. Jų skaičius pašoko iki 8000 - 1959 metais. Stambiausią jų dalį sudarė nuleisti parašutais Karo Belaisvių Lygos kariai arba šiaip anksčiau paleisti iš stovyklų karo belaisviai, pasižadėję dirbti Tarybų Sąjungos naudai žmonės, kurie buvo susiteršę nacių valdžios laikais, buvo ypatingai lengvai pažeidžiami šantažo. Pakakdavo, kad kas pasibelstų į tokio "garbingo" biurgerio duris ir šnekteltų su juo valandėlę menką, kad KGB pasi-griebtų į savo tinklus naują agentėlį.

Pabėgėliai iš Rytų Europos, kurie išsipazindavo vakariečiams, pasakodavo maždaug tą pačią istoriją: juos uždare kalėjiman, priverė bendradarbiauti, bet jie nelinkę laikytis pažadų. Kai kurie iš jų "pabėgėlių" buvę ištrintuotais agentais ir jie mokėdavo papasakoti tikinamas savo gyvenimo istorijas kvotų karininkams.

Harry Rositzke knygoj leidina įžiūrėti truputį neilauktą ir mums emigrantams lietuviams nemalonų brožą - autoriaus simpatijų stoką išvietintiesiems asmenim. Nerūšų, bet nemažiau pastebimą. Iš kur išaugo tas nepasitikėjimas, jei ne priešiškas nusiteikimas?

prileisti net "trijų didžiųjų" koaliciją, Bizantijai dalyvaujant, nes po pergalės hunai niekur nebebuola, o talkin-gai įsikuria Pannonijoje /dab. Vengrijoje/ ilgesniam laikui. Tai žinoma, neatsitiko be sutarties ir su "kaimynais".

2 - Nuo jūros ligi jūros

Seniausias Rasos metraštis, kuris aiškiai yra perrašytas ir sutrauktas iš VI-VII a. originalo, šiaip nusakomų "Milžinų žygį":

"Buvo kunigas VANDUOLIS, valdęs rytinius gudus, žygiavo visur: šiaurės, rytuose ir vakaruose, jūrai ir sauskeliai, daugelį tautų užkariavo ligi Jūros pakraščio /Baltijos/.

Daugiau Vanduočius nusiuntė Vakaruose jam paklusnius kunigus VARDARIKĮ ir KUNIGIAURĮ su didžiulėmis gudų, rasų ir eisčių armijomis, ir tie nuėjo, daugelį žmonių nukariavo - ir nebeprigrižo...

Tada Vanduočius, ant jų perpykęs, užėmė visą sąsą jų žemes /kunigaikštijas/, nuo jūros ligi jūros /Juodosios iki Baltijos/ ir išdalino savo sūnams...

VANDUOLIS, hunams užėjus, ieškojo kompromiso ir išsiderėjo visišką nepriklausomybę su sąlyga paklusti jiems "leno teise" ir mokėti duoklę. Jis liko Šėrmatės /Sarmatijos/ imperatoriumi "su visais valdžios ženklais" - kaip pabrėžia tas pats Jordanes.

VARDARIKIS, gėpidų karalius, pasidarė Eitilo /Atilos/ dašiniąją ranka "Žygyje į Vakarus". Jo vedami jotvingių protėviai, arba vyčiai - gudai, aišku, nebeprigrižo.

KUNIGIAURIS gi, vanduočių karvedys, atsidūrė net Ispanų Galicijoje. Trumpai, šis rasų /rasėnų - prūsėnų/ kronikos vieta sugriaua tą kortų namelį arba iš piršto išlaužtas "tautų kilnojimosi" pangermanistų pasakas, su kurtas pateisinti faktai, jog tų tarybinių "gotų, hetų, gudų" nerandama visame Ukrainos ar Krymo plote. Aišku, ten niekada nebuvo "deutch ar vokiečių" - bet Lietuvių protėviai!

Iš antros pusės, ši kronika įrodo, kad "Žygis į Vakarus" /Milžinų žygis/ buvo iš anksto suplanuotas ir organizuotas kaip karinė ekspedicija. Mūsų Imperatorius pasiunčia ten savo karvedžius atlikti tam tikrus strateginius uždavinius. Kadangi šis žygis jiems per daug gerai pavyko, tad jie nusprendė nebeprigrižti, ir nepriklausomai įsikurti užkariuotose žemėse.

Paaikškinimo reiktų įieškoti pripažįstant, kad šnipinėjimo tinklas galbūt tikrai patenka pasimetėliai, visokių būdų edami žmonės, bet kad tokios frustracijos neaplenkia, deja, ir kontražvalgybos karininkų kaip H. Rositzke. Jo knyga yra pusiaus membru. Vienu gražiu jos brožu yra tai, kad priešingai daugeliui karininkų parašytų knygų, joje neprabyta Kariūnas-Pagyūnas/miles gloriosus/, bet nuoširdus žmogus, nesibijąs pasipasakoti savo nesėkmių bei nusivylimų. O jų būta nemažai.

Nors Amerika ilgą laiką šnairavo su nepasitikėjimu Sovietų Sąjungą, tik karui pasibaigus, ji įsitikino, kaip ji nieko neišmanė apie sovietinę penktąją koloną, kaip nieko nežinojo apie šnipus, įsiskverbčius į pačias augščiausias, slapčiausias vietas. Rositzke tai pritrenkė. Faktiniai jam teko perprasti sovietų KGB metodus, naudojan-tis vokiečių ir japonų konfiskuotais teismo bylų archyvais, tardymo dokumentais. Jam teko kurti iš nieko savo žinybą, amerikiečių kontražvalgybą, nes jina kaip Meškiukas Radnosiukas buvo tuo metu" dar be kelnųčių ir begiojo tik namus". Skandalai sugriau dėg daug vėliau, supurtydami visą laisvąjį pasaulį. Atominės bombos paslapties išvogi-mas, Kim Philby ir Cambridge, o universiteto auklėtinių "gengė", ir visa kita. Neįtikėtinos, klaidingos išdavystės.

ŽEMĖLAPIS IŠ KAUKUOLIŲ

P. INDREIKA

Pasaulis daug yra girdėjęs apie komunistų žiaurumus - nekaltų žmonių žudymus, kankinimus kalėjimuose ar priverčiamojo darbo stovyklose. Tačiau apie tai jis greitai pamiršta, nes bėga gyvenimo įvykiai ir vis išskylančios politinės ir kitokios problemos užgožia komunistų padarytus nusikaltimus žmoniškumui, pavergtoms tautoms ir net tebedaromus likusiam laisvam pasauliui.

Iš kokių versmių kilo toks žvėriškas jų žiaurumas ir noras pavergti visą pasaulį bei jam dominuoti? Filoso-fai dar į tai nėra atsakę. Tiesa, anglų filosofas ir politi-kas John Locke /1632-1704 m./ veikale "An Essay on Human Understanding" bandė nagrinėti žmogaus prigimtį, pasiremdamas istoriniais ir psichologiniais argumentais ir priėjo išvados, kad žmogus žmogui yra vilkas, o jo protas - tuščia lenta, į kurią įspaudus rašo karalių, diktatorių rankos... Jo laikais komunizmo vardas buvo dar nežinomas. Jį pirmą kartą į viešumą iškėlė prancūzas E. Cabet /1788-1856/ savo veikale "Comment je suis communiste et mon credo communiste", siūlydamas Prancūzijos darbininkams susiorganizuoti ir Prancūziją paversti komunistine respublika. Komunizmo vardą vėliau pasisavi-no Rusijos socialistai.

Prancūzijoje įvyko didžioji revoliucija, buvo sugriautas Bastilijos kalėjimas ir Paryžiuje darbininkai buvo suorganizavę komunas. Revoliucija siautėjo penkerius metus, pareikalavusi daugybės žmonių aukų ir pasireiškusį didelį žiaurumais. Ji baigėsi 1894 m., kada giljotinos kirvis nukrito ant paskutinio revoliucionieriaus Robespierre galybės.

Nemažesnių žiaurumų yra patyrusi ir rusų tauta iš savo carų, jau neskaitant karų, kurioje šiandieną yra susisukęs lizdą komunizmas. Čia tekų prisiminti pirmąjį Rusijos carą Joną Žiaurų /1530-1584/, kuris pasigrobes valdžią, jam besipriešinančius bajorus žudė ir kankino be jokio pasigailėjimo. Dažnai įtūžimo apimtas, sėdęs ant arklio, išjodavo į Maskvos gatves ir apiplėšinėdavo praeivius. Nuotikais pasikeitus, skambindavo cerkvų varpais arba skaitydavo šventųjų gyvenimo aprašymus ir, radęs kas jam nepatinka, išstremdavo spaustuvininkus. Šie pabėgę į Lietuvą, rasdavo prieglobstį pas didįjį Lietuvos etmoną G. Chodkevičių Vilniuje. Šiautulio apimtas, jis net nužudė savo sūnų Joną.

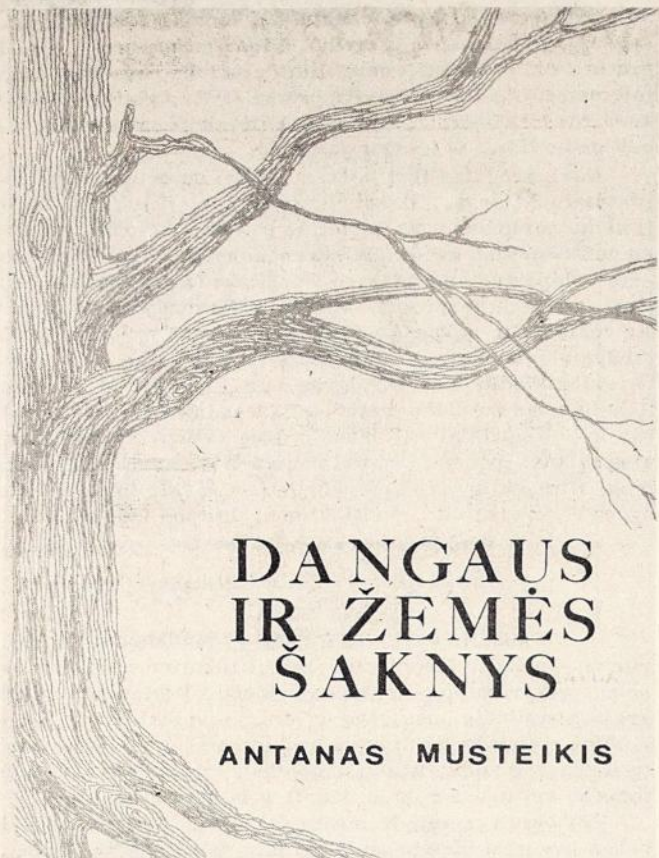
Kilusi 1917 m. Rusijoje revoliucija pasižymėjo nepaprastais proletariato kovų žiaurumais - nesumažėjusiais iki šių dienų, kurie yra apvainikuoti 70 mil. išžudytų asmenų skaičiumi.

Nemažiau aukų pareikalavo ir Kinijoje komunistinis perversmas, naikinant nepageidaujamas klases ir nacionalizuojant nuosavybes bei pravedant masines žudynes.

Sovietų Sąjungai įsigijus atominę bombą ir sustiprėjus militariniai, ji niekais vertė laisvųjų Vakarų pastangas vengti krizių įvairiose pasaulio dalyse, vedančių į galimą atvirą karą. Stalinui pasitraukus iš gyvųjų tarpo, Kremlius užėmė kitokią poziciją, mažiau betikėdamas pasauline proletariato revoliucija ir pradėjo tenkintis "socialistinės santvarkos stiprinimu" trečiajame pasaulyje - ūkiškai atsilikusiuose kraštuose. Todėl nestebėtina, kad kaukuolių netrūksta iš komunistų nužudytų žmonių padaryti žemėlapi. Toks žemėlapis jau yra sudarytas Kambodijos, kurioje siautėjo Khmer Rouge komunistinis režimas, vadovaujamas Pot Pol nuo 1975 iki 1979 m., suskubęs išžudyti 2,5 mil. gyventojų. Jam įsigalėjus, tuojau buvo įsakyta gyventojams išsikraustyti iš miestų ir įsidarbinti rykty auginimo komunose, įsigyti visiems vienodas uniformas, atsisakyti religijos ir senų papročių. Krašte greitai pašlijo tvarka ir prasidėjo badas. Kilus nepasitenkinimui, Khmer Rouge komunistai gyventojus šaudė be jokio pasigailėjimo. Sostinėje Phnom Penh buvo uždarytos visos mokyklos ir krautuvės, ir viename didžiuliame pastate įruoštas egzekucinis kalėjimas, kuriame dabar yra įruoštas muziejus, papuošiant jo sienas Kambodijos žemėlapiu, sudarytu iš nužudytų asmenų kaukolių. /bus daugiau/

Kitos tautos /Balto-Aisčių/ ir jų "žemės" paliko didžiulėje valstybėje kaip ir buvusios, tik jos gavo iš Didžiojo Kunigo /arba Krivių Krivaičio/ naujus kunigus /kunigaikščius/, pagal anų laikų Arijų teisę. Turime, juk ir Romos nukariavime dalyvavusių skaičių: gudų - 100 vėliavų, vyčių-gudų - 80, vanduočių - 80, varulių - 40 vėliavų. Menkas likutis /apie 6-8 milijonai/ ir toliau tebevyveno krašte, bet apie juos vengiama net prasižioti!

/bus daugiau/

DANGAUS IR ŽEMĖS ŠAKNYS

ANTANAS MUSTEIKIS

DANGAUS IR ŽEMĖS ŠAKNYS. Antanas Musteikis. Romanas. 1983. 339 psl. Kaina \$10. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas. Viršelis ir aplankas dail. Vidos Stankienės.

Šioje knygoje autorius vaizdinga kalba praveda daugybę personažų, pradedant senaisiais Amerikos lietuviais ir baigiant buvusiais Sibiro tremtiniais, atvykusiais Amerikon.

Aplanke rašoma: "... Čia yra ir nepriklausomybės laisvė, ir DANGAUS IR ŽEMĖS ŠAKNYS

Be ašarų Rachilė pasakojo, ką pastarosiomis dienos mis ji pergyveno. Kiekvienas jos žodis vėrėsi į dviejų klausytojų širdis ir kitiems aidu atsimušė jų gerklėse. Kai Rasa ėmėsi savais žodžiais vargšę mergaitę guosti, Romas persikėlė į kitą plotmę. Ji smelkė aštri nuojautą, kad Rachilės balsas bei jos kalba, nerodanti jokio užsiangažavimo, ir jos bejausmė laikysena slėpė tą širdį, kuri buvo perdegusi ir tą sąmonę, kuri buvo peržengusi žmogaus ribas. Tai ar ne todėl Rachilė pasirinko aplankyti ne ką kitą, o savo tėvo aukas? Ar ne tuo būdu tikintis būti nukentėjusių jūrų teisėjų auka - aukos auka - galima įprasminti beprasmią gyvenimą?

Tą dieną niekas niekur nevežė Labuvos geto imtinių, kuriuos Rachilė buvo palikusi iš nakties. Išsigėrus vokiečių saugumiečių šutvė išgriozdė visą getą, išvijo visus ir gatvę, surikiavo po tris - didelius ir mažus, sveikus ir ligotus, kai kurias moteris su kūdikiais ant krūtinės - ir pėsčius varėsi iš miestelio. Vienas vaikutis vis klykavo, kad mama pamiršus meškiuką...

Kai pasmerktųjų virtinė praėjo pro Valių tėvoniją, iš trobos vidaus kažkas ūmai užtraukė langą užuolaidas. Kvaištelėjęs Aliukas nenorėjo nieko matyti ar girdėti; užsirašinęs duris, jis slampinėjo iš vieno kampo į kitą ar gulinėjo lovoje ir vis kariau su bejėgių aukų ištiestomis, maldaujančiomis rankomis.

Labuvos giraitėje išsikasė mirtininkai savo bendrą kapą, išsirikiavo eilėmis prie duobės prievarta ir užmigo. amžiną miegą prievarta, sušaudyti sukritę į savo pačių paruoštą patalą prievarta. Tik užsikloti save nei prievarta, nei neprievarta negalėjo. Kapą užpylė patys budeliai. Labuva nebuvo išimtis.

Apylinkės žmonės pasakojo, kad tą dieną į lemtingą bėdą įkliuvęs ir vienas vietinis policininkas. Jis neketęs, kaip jis sakėsi "išrinktosios tautos" ir tarkininkavęs vokiečiams visokiais atvejais. Naktimis jis stropiai saugojo žydų getą, likvidacijos dieną jis pagelbėjo išrinktuosius nelaiminguosius varyti iš miestelio. Jis, mat, vis tikėjosi, kad žydus išveš iš Labuvos ir tu viskas pasibaigs. O kai pušynėly suprato, kad niekur toliau tų imtinių niekas negabens ir kad jam teks juos "bausti", jis užsikirto ir atsiskakė tarkininkauti; jis ėmė isteriškai šaukti, jog negalima žmones žudyti be teismo - juk Dievas mato! Bet vokiečiai nenusiileido ir privertė pasirinkti - šaudyti žydus arba pačiam atsisototi į jų eilę. Jisai tada nuėjo prie duobės, atsiklaupė maldai ir, kulkų pervertas, sukrito šalia savo nemėgiamų kaimynų.

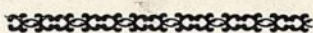
Kad ne Kaukėnai, atsiskyrėlis Aliukas gal būtų ir visai nusibaigęs. Savo sodyboj jis nerado nei gyvulių, nei ūkio padargų - milicininkai buvo viską išsidalinę. Bet kaimynai jį suprato: išlindus iš sušaudytų lavonų krūvos, o dar ir tėvo netekus - normalu susvaitėti. Pusbrolio jis lyg ir laukė atsilankant, bet tu pat metu drovėjosi, kad savo mylimam ir gerbiamam giminei nepasirodytų visoje savo nuogybėje.

4 psl.

KARALIUS IR ARFININKAS

Stefan George

Arfininkas:
Kuomet ant veido apsiaustą užtraukei,
Aš pamačiau, jog ašarą slėpei
Ir mostą, nepalankų man. Tu šiandien
Dar netarei nė žodžio savo tarnui:
Ko rūstauji? Nes juk tu pats liepei
Su dainomis jam niekur nesitraukti...
Vėl niurzgė nedėkinga tavo liaudis?
Išdidūs kunigai grasino?, Ne -
Žinau: dievai tau pergalės pavydi!
Karalius:
Kadangi tykojai tu mano gėdos,
Tai ir išgirs dabar: labiau nei priešai
Kuriuos man priminei, - aš juos visus
Atremsiu, - naikini mane tu pats
Neva iš meilės. Bet dabar ir tau
Reiks nešti savo dalį, tau, kurio -
Nekenčiam - man reikia, kurs nežino,
Kad nuodija mane be paliovos.
Žaidi tu mano kardu ir skydu,
Dar tebelimpančiais skysčiu siaubingu,
Juos žvangindamas. Mėtai vandenin
Tu mano šaudmenis, paskirtus priešui,
Kad ratilus sukeltum, ir vaisius -
Ilgiausių vasarų ugningą triušą -
Kretį, kad atvėsintum burną sočią.
Naktų manųjų kančios tau tik tam,
Kad jas dainom ir šnabždesiais švaistytum.
Šventas mintis, kurios mane taip graužia,
Spalvingais burbulais ore paleidi,
Ir tuščiame garsų žaisme tirpdai
Karališką ir kilnų mano skausmą.

Po kelių keblių savičių Aliukas išsinėrė iš savo aklino kiaučio ir pradėjo atsigauti. Romo kviečiamas, paliko tėvoniją kaimynų globai ir persikėlė į Samanės. Vienkiemį pakako norint - tyros nuošalumos bei vienumos, norint - giminių bendrumos. Visų širdyse tebesmilkio tragedijų nuodėguliai.

Gera, kai raumenys ir pusiaujaus nuo laukų darbų - skausta - ir Rasai, ir Romui, ir Rachilėi, ir Aliukui. Tada opūs pergyvenimai sąmonėje nesidraiko neršto spiečiais, ir nereikia ūpintis aviliais nematomoms benamėms bitelėms susemti. Tada tariaama ar tikra, biblijinė ar natūrali tėvų kaltė nespėja įsigrauti į širdį. Tada inercija malšina dabartį ir tegu, tegu sau brandina nepažįstamą ateitį...

Rachilė, prastais drabužėliais apsivilkusi, šilta ir šalta - skysta skarute apsirišusi, lyg arabė moteris, apsisaugojusi nuo piktų akių, išmoko ravėti lysves. Nuostabi žemė! Vaisinga. Stebėjo ji, kaip savaitėmis, jei ne dienomis, laistomos daržovės pučiasi į šalis, kabinasi į žemės šaknims, stiebiasi į aukštį - grynios, be piktžolių, pilnakraujės. Salotai šiaušiasi gležnomis bangomis; morikos, iškišusios raudoną mergaitišką kepurėlę virš drėgnų įdubų, trykšta įstrižom šakelėm kaip fontanu, o kalbinamos tik ryškiau sužaliuoja ir tyli, nė vieno kerėpliško žodžio nepasako, neprasimano, nemeluoja. Ir bręsta be apgaulės.

Aliukas įprato prie užsiėmimų, kurių jis taip vengė pas tėtę. Išmoko gerai išplaktą dalį mikliai sukti - pjau - namoji buvo sugedusi, o Viliaus tuometu nebuvo po ranka. Stebėjo pro ką tik nukirstas raženas, ar būsimos pradalės ruožas neužklius kokio atsitiktinio akmenėlio, kuris galėtų plieninius asmenis atšipinti, ir kad įsismaginęs dalgio smaigalys neužgriebtų mielos pėdų rinkėjos rankų... Tartum be to, kaip ir daugelio kitų smulkmenų, prarastum savo išganyką...

Paskutinę rugpjūčio mėnesio dieną Rasa, šventiškai pasidabinus, paruošė vakarienes stalą dvynio ažuolo pavėsy, papuošė raudonomis rožėmis ir rūtų puokštėmis. Iš savo darželio. Tai turėjo simbolizuoti meilę ir ištikimybę. Ir visi žinojo, kad laukiamas dar vienas svečias, visų pažįstamas.

Dažnokai Vilius apsilankęs ramino kitus ir pats guodėsi su bičiuliais, pataisė vieną kitą padargą ir mylimojo žodžiais kalbino Rasą. Ir vis dėlto jis neslėpė santūrumo žymių. Bet tai neerzino Rasos. Kad ir žinojo esanti įsimylėjusi, galvotrukčiais pulti į vedybas ji negalvojo. Ir tai tuo labiau, kad gedėjo prarastų tėvų, kad ją tebe masino universiteto diplomai ir n ras visų pirma pačiai subręsti.

Vilius atvežė iš miesto nieko gero nežadančias žinias ir gandas. Vokiečiai ragina lietuvius prisidėti prie Naujosios Europos kūrimo, pažadėdami didelės alkoholio normas... Romas, atsirėmęs ažuolu, visiems perskaitė liūdną savo bičiulio laišką iš Kauno su skundu, jog laikinoji Lietuvos vyriausybė, sukilėlių sudaryta, didžioji rakštis vokiečių kėsluose, atsistatydino. Pareiškusi protestą, kad jai neleidžiama veikti, nuėjo į gyvųjų ir mirusių šventovę - Karo Muziejaus sodelį ir padėjo vainiką žuvusiems už laisvę. Kaip graudu ir nyku buvę tą dieną! Nebegrojo invalidų orkestras, nebebuvo Vacio Kuktos ir jo dūdos. Ak, invalidas su visa savo šeima buvo išgrūstas į Sibirą išvežimų metu.

Tavo bičiulis turi talentą gražiai rašyti, - tarė Rasa.
Tavęs, Rasyt, jis neprašė, - įsiterpė Vilius.
Ačiū, Viliuke. Neprimisčiau neužtarnautos garbės.

Saulėlydis nutvisko pasilaptim, paverčiančia dieną naktimi. Paskutiniai atošvaisčiai spalvino gyslotus dvynio laipus, kurie jau neslėpė rudenėjimo žymių, nors kristboli gražu nesiruošė. Tyla pleveno tolyn į tamsiuosius ežerėlio vandenį ir ribas praradusius miškus

ALBATROSAS

Charles Baudelaire

Dažnai sau pramogai jūreiviai pasigauna
Albatrosus, tuos didelius gelmių paukščius,
Kurie be rūpesčio su jų laivu keliauja,
Iš lėto slystančiu per vandenį plačius.

Bet vos ant denio grindinio lentų paleistas,
Žydrynių viešpats, toks suglumęs, nedarnus,
Gėdingai velka, nusižeminęs ir keistas,
Tarytum irklus, didelius sparnus.

Koks nerangus dabar tasai erdvų keleivis!
Daili jo povyza - juokinga ir šlykšti!
Pypke jam snapą erzina kažkoks jūreivis,
Šleivumą eisenos pamėgdžioja kiti.

Dalia poeto - kaip šio skliautų kunigaikščio,
Kurs skrenda audroje ir niekina šaulius:
Išguitas žemėn, jis nebepajėgia vaikščioti,
Nes milžino sparnai jam pančioja žingsnius.

Abu eilėraščiai versti A. Nykos - Niliūno. Spausdinti METMENŲ Nr. 47

Aloyzas BARONAS

GERI DARBAI

Gyvenau lietuvių rajone, kuriame dar gyveno čekų ir italų. Ir mano šaunusis darbininkas italas gyveno kažkur netoliese. Jis į darbą eidavo pėsčias, ir jei kartais pavydavo, pavežėdavau.

Vieną ankstyvo pavasario dieną staiga pašalo. Gatvės buvo lyg padengtos stiklu. Aš pasigailėjau, kad išvažiuoju mašina, nors labai mėgau važiuoti ir, net pastatęs auto - mobilį, į jį atsigrežęs pažvelgdavau.

Važiavau palengva. Visi slidinėjo. Jau baigiant parvažiuoti, skersai gatvę jo pusamžė moteris. Dar prieš mašiną daugiau kaip trys jardai ji paslydo ir parkrito. Aš stabtelėjau, bet moteris nesikėlė. Tada išlipau iš mašinos ir priėjau artyn. Iš kažkur atsirado ir kitas žmogus. Moteris nesikėlė. Negalėjau nei atgal grįžti, nei pirmyn važiuoti. Įvykį kas nors pastebėjęs pro langą pašaukė policiją. Atvažiavo ir užpakaly mano mašinos sustojo policijos greitoji pagalba. Aplink jau stovėjo būrelis žiopių.

- Kas atsitiko? - pasilenkę klausė sanitarai moterį. Moteris pasirangė ir pasakė:
- Hit me, užkliudė mašina.
Policijos vyrai sužiuro į mane.

- Aš visai nekaltas, aš neužkliudžiau, - aiškinausi, bet visi tokiais atvejais ginas ir niekas manim netikėjo. I tūdininkų nebuvo. Moterį nuvežė, o man policija surašė pabaudą.

Vėliau mano draudimai turėjo sumokėti tūkstantį dolerių, nes jai buvo sulaužyti du šonkauliai ir sutrenkta galva. Draudimas toliau mane atsisakė drausti, nes esą aš, būdamas užsienietis, visada greičiau būsiu apkaltinamas; kita draudimo įstaiga pakėlė draudimo sumą, o taip pat turėjau sumokėti pabaudą už nedavimą pėsčiam pirmumo. Iš viso buvo nemaža nuostolių ir nemalonumų, ir aš keikiau bobą, nors kartais, norėdamas viską užmiršti, pagalvodavau, kad ji nenorėjo manęs apiplėšti, gal gi jai taip pasirodė, kad ją mašina sutrenkė.

Apie įvykį sužinojo ir italas.
- Aš pažįstu tą bobą. Ji nieko nenori dirbti, išsiskyrus, stengiasi gyventi iš miesto pašalpy.

Nors aš ir buvau piktas, bet vistiek pasakiau:
- Nesvarbu, kokia ji būtų, bet tyčia kaulų tai tikrai nenorėjo susilaužyti.

- Ne, tai gal ir ne, bet tavo pinigų tai tikrai norėjo. Tu nepažįsti žmonių. Šiaip ar taip, tai juk vagystė.

- Ką padarysi, - atsakiau.
- Ar tu katalikas? - italas nėjo šalin.
- Taip.
- Tai tu turi atsilpyginti.
- Kam ir kaip? - nustebau.
- Jei boba sako, kad jai sulaužė šonkaulius ir sutrenkė galvą, tai ir turi taip padaryti.
- Niekus kalbi.
- Ne, ne niekus, - italas parodė šalia jo numestą plytą.

- Na, kam tu ją čia pasidėjai?
- Ant plytos nepalieka piršto nuospaudų, - nusijuokė italas ir taip visa baigėsi. Ėjo kiti darbininkai prie savo darbo, juokavo, italas užsidėjo mėlyną šalną, užsimovė pirštines, ir liepsna siaurų ruožų ėmė eiti metalinį balkį.

Kelias dienas italą susitikdavau, kaip paprastai. Pasikeisdavom vienu kitu žodžiu, bet po kiek laiko jis man padavė vietos laikraštį ir parodė iš policijos raštinės eilę žinučių, tarp kurių buvo pora sakinių, kad nežinomas piktdarys plyta sulaužė poniai Mitchell peties kaulą. Jos rankinukas nepaimtas. Moteris turės keletą savičių būti gipse.

- Negerai padaryta! - pasakiau.
- Nežinau, gal ir negerai, bet gana teisingai, - nusijuokė italas. - Manau, pats Dievas jai atlygino už tai, kad ji tave nekaltą į bėdą įvėlė. Taigi, dabar gali būti ramus. Ir galėsi ramiai eiti išpažinties, nes įvyko vispusiškas atsilpyginimas. Tu juk buvai jai skolingas, o aš buvau skolingas tau.

Aš tylėjau, man buvo nemalonu, atrodė, lyg'ką nors būčiau padaręs, o pagal italą turėjau džiaugtis. Bet jei nerimavau, tai, matyt, aš dar nebuvau priaugęs teigimui, kad už gerus darbus apmokama ne tik danguje, bet ir žemėje.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPOUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)

VILNIAUS UNIVERSITETO

DOVANA KIJEVO TARAS

ŠEVČENKO UNIVERSITETUI

Vilniaus Universiteto teatro salėje kovo pabaigoje buvo surengtas ukrainiečių poetui ir dailininkui Taras Ševčenkai pagerbti vakaras, minint jo 170-tąsias gimimo metines.

Po paskaitų ir poezijos skaitymų buvo paskelbtas dovanojimo Aktas, pagal kurį Vilniaus Universiteto mokslinė biblioteka perdavė pirmąją lietuvių kalba pasirodžiusią T.Ševčenkos knygą: Liudo Giros išverstą ir 1912 m. Seinuose išleistą rinkinį "Eilių vainikėlis".

Vakare dalyvavo ir svečiai ukrainiečiai rašytojai.

Po oficialiosios dalies koncertą atliko Universiteto saviveiklininkai.

Jį gerbiant, verta prisiminti, kad nors jis kovojo prieš carų žiaunumus, jo vardo moksline draugija-Naukova Tovarystvo imeny Ševčenka/ Isteigta Lvove, buvo viena seniausių akademinių d-ųjų naujojoje Ukrainoje. Ją sovietai uždarė 1940 m. Ji atnaujinta 1947 m. Miunchene, o jos skyriai randasi Paryžiuje, New York'e ir Kanadoje-Edmontone.

Ševčenko mini Lietuvos vardą savo poemose ir eilėraštyje "Carai". Apie jį rašė ir jo kūrybos vertimus yra darę ne tik vietinėje spaudoje minimas Liudas Gira. Galime papildyti, kad taip pat ir aušrininkas J. Andziulaitis-Kalnėnas, Amerikos Lietuviškajame Balse ir prūsų lietuvių Nemuno Sarge. Žinomesnieji vertėjai buvo K. Vairas- Račkauskas, V. Jonuška. Nepriklausomoje Lietuvoje apie Ševčenkos poeziją buvo rašyta židinyje, N. Romuvoje ir kt. 1928 m., įsisteigus lietuvių-ukrainiečių Draugijai, Ševčenkos kūrybos populiarinima lietuviuose daug rūpinosi tai D-jai daug dirbė ir vadovavę prof. Mykolas ir Viktoras Biržiškos.

ATAUGINA MIŠKUS

Atėjus pavasariui, prasi-dėjo miškų sodinimo darbai. Šiemet planuojama pasodinti virš 10 tūkstančių hektarų jauno miško.

PASIBAIGĘ CHORINĖS MUZIKOS SAVAITĖ

Kaune baigėsi tradicinė savaitė, skirta chorinei muzikai. Dalyvavo geriausi Vilniaus, Kauno, Vievio choralai.

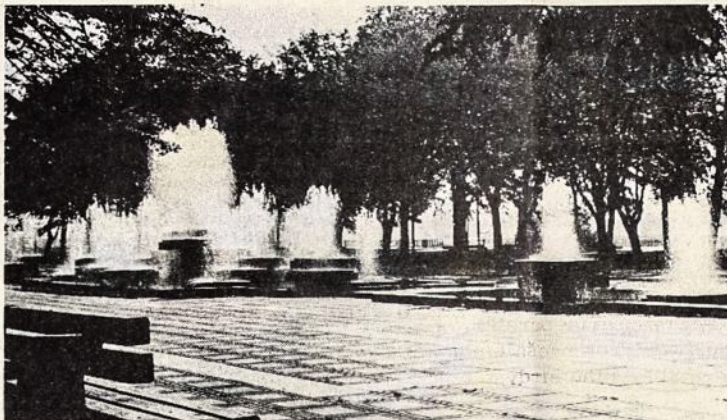
PRASIDĖJO "PABALTIJO PAVASARIO" FESTIVALIS

Balandžio 16-26 d. d. Vilniuje vyksta "Pabaltijo Pavasario" festivalis. Jis pradėtas Valstybinio Akademinių Dramos Teatro inscenizacija "Po Vasaros Dangum". Vytauto Bubnio romano. Režisiorius Henrikas Vancevičius.

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR VAIKAIČIAIS
IENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ-LIETUVIŠKAI!

Šiaulių miesto centras dabar.

Klaipėdos fontanai

75-METIS PIANISTUI IR KOMPOZITORIUI STASIUI VAINIŪNUI

Minint kompozitoriaus, pianisto ir profesorius Stasio Vainiūno 75 m. gimimo sukaktį, Vilniuje, prie namo, kuriame jis gyveno, atidengta memorialinė lenta. Iškilnėse dalyvavo jo giminės, artimieji, draugai, valstybinės konservatorijos studentai ir dėstytojai, vilniečiai. Ta proga Valstybinėje Bibliotekoje atidaryta jo kūrybos paroda.

IŠSIUNTĖ Į SIBIRĄ KONCERTAMS

Rašoma, kad į trijų savaičių koncertinę kelionę po Sibiro miestus išvyko "Lietuvos TSR liaudies buities muziejaus liaudies muzikos teatro trupė. Ji lankysis Omske, Tomske, Novosibirske, Kemerove, Irkutske, dalyvaus meno festivalyje Krasnojarske, o grįždama surengs pasirodymus Maskvoje".

Kodėl į Sibiro miestus prirėkė siųsti Lietuvos liaudies teatrinę trupę? Ar kad įrodytų, koks pažangus gyvenimas Sibire? Vadovybė nudaudo, kad nežino, jog di-

delė dalis tos mūsų kuklio - vikingų palikuonimis žuvėsios liaudies sovietinių gro-bikų buvo be gailėsčio, be jo-285 psl., 1984 m. Vilniuje. kio teisėtumo bei teisingumo išsiųsta pažeminimui ir ne-aprašomoms kančioms. Ar-gi ne gana-dabar turi ji ten važiuoti ir linksmiti bei nešti kultūrą. Kodėl tada ne-nuvežti į konclagerius, kur tebesėdi ne tik įvairių tau-tų tikri ir ne tikri nusikal-tėliai, bet ir mūsų iš tos pačios liaudies kilę kan-kiniai.

O jeigu sovietai nutarę "kultūrinti" Sibirą-tai tegul ir siunčia savo'piesni į plias pliaski".

NAUJOS KNYGOS

● JAUNASIS PAGONIS. Vy-tautas Misevičius. Istorinis nuotykių romanas apie 13 a senovės lietuvių kovas su

vikingų palikuonimis žuvėsios liaudies sovietinių gro-bikų buvo be gailėsčio, be jo-285 psl., 1984 m. Vilniuje. 30.000 egz./.

● XX a. LIETUVIŲ DAILĖS ISTORIJA. Išleista Vilniuje, 1984 m., 507 psl., 30.000 egz.

Rašoma, kad II-ame tome aprašoma ketvirtąjo dešimt-mečio dailės plėtotė; tapybo-je, skulptūroje, grafikoje, scenovaizdyje, monografijos žymiausių atstovų tų dailės šakų.

● VERTIMO TYRINĖJIMAI. Kazys Ambrasas-Sasna. Išleista Vilniuje, 1984 m. 224 psl., 1500 egz.

Nagrinėjama originalų ir vertimų tekstai, vertimo tra-dicijos, praktika ir kt.

KELIONĖS UPĖMIS IR MEŠKERIOJIMAS

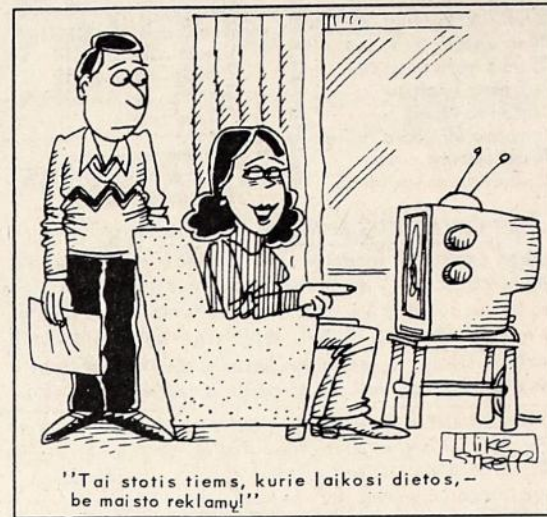
Mūsų upės lengvų sportinių valčių kelionėms buvo nepaprastai tinkamos. Maža valtimi ar baidare gali-ma buvo visą Lietuvą apkeliauti skersai ir išilgai. Pra-dėjus gegužės mėn. ir baigiant rugsėjo, užsiimti vandens sportu buvo labai paranku, nes šiltas oras, pigus kaime pragyvenimas, gražūs vaizdai sudarė geras tokioms ke-lionėms sąlygas.

Nepaprastas ežerų/Lietuvoje yra 1.305 ežerai, kurie turi nemažiau kaip po 2 ha ploto/, upių, upelių gausumas darė mūsų kraštą idealia žūklės-meškeriojimo šalimi. Žu-vų rūšimis Lietuva buvo labai gausi. Prie to reikia pri-skirti ir vėžių gaudymą. Vėžiais mūsų vandenys buvo y-pač turtingi. /1938 m./

PIRMAS PRASIMANYTAS SOVIETŲ KALTINIMAS

"Lietuvos atstovas Maskvoje Dr. L. Natkevičius gegužės 25 d. priėmė iš Molotovo rankų tokį pareiškimą raštu Lietuvos vyriausybei: "Pagal atstovo Pozdniakovo pranešimą neseniai vėl dingio iš sovietų karinių įgulų du raudonarmiečiai; Nosov ir Šmargonec. Mums tikrai žinoma, kad sovietų karių dingimas yra organizuojamas kai kurių asmenų, besinaudojančių Lietuvos vyriausybės organų glo-ba. Šie asmenys nugirdo sovietų kareivius, įtraukia juos nusikaltimui ir po to paruošia jų pabėgimą arba juos su-naikina. Sovietų vyriausybė tokį Lietuvos organų elgesį laiko provokaciniu Sovietų Sąjungos atžvilgiu, kuris gali turėti sunkių pasekmių. Sovietų vyriausybė siūlo Lietuvos vyriausybei nutraukti tokių provokacinių veiksmus, at-likamus Lietuvos vyriausybės organams žinomų agentų, ir neatidėliojant imtis priemonių surasti dingusiems so-vietų kariams ir juos pristatyti sovietų įgulų vadovybei Lietuvoje."

KREMI VEIDRODŽIAI

"Tai stotis tiems, kurie laikosi dietos, - be maisto reklamų!"

NAUJAS TITULAS

- Girdėjau, kad tavo vedybos su Ona iširo?
- Taip, mes išsiskyrėme. Per mažai uždirbu.
- O tu papasakojai jai apie savo turtaolį dėdę?
- Papasakojau, ir dabar ji mano dėdienė...

Į TOLIUS PASINEŠUS ...

-Eilinis ruselis pirmą kartą gyvenime atvažiavo į Vil-nių ir ieško Vaičiaičio gatvės. Susitabdo praeivį ir klaus-tia:

- Kur čia ta jūsų kiniečių gatvė?
- Kokių kiniečių? - nustemba žmogus.
- Vai-Čai-Čio! - aiškina atvykėlis.

SALDO - RŪGŠTUS

SŪRINIS PYRAGAS CITRININIO SKONIO

Pagrindo tešla:

- 1 ir 1/2 puodelio sutrupintų vanilinių vaflių sausainių /arba imbierinių sausainė-lių trupiniai/
- 1/3 puodelio ištirpinto, nesū-dyto sviesto
- 1 šaukštas cukraus
- 1/4 šaukštelio cinamono
- 1/4 " " tarkuotos citri-nos žievės
- Gera šakute viską sumai-šyti ir įspausti į 9" atidaro-mų šonų kepimo indą /"spring form" ar "cheesecake"/.

Užpildymas:

- 3 pakeliai 250 g. kiekvienas, kreminio sūrio, varškės ar ricotta tipo
- 1 puodelis cukraus
- 2 šaukštai miltų
- 1/2 puodelio tiršto gryno jo-gurto
- 4 kiaušiniai ir 2 kiaušinių tryniai
- 3 šaukštai šviežios citrinos sunkos
- 2 šaukšteliai šveizai tar-kuotos citrinos žievės
- Viršus
- 1 ir 1/2 puodelio rūgščios grietinės
- 1/2 šaukšto vanilijos
- 1 šaukštą cukraus
- Įkaitinti krosnį iki 425 laipsnių F.
- Išsukti varškę iki visai suminkštėja, pridėti cukrų ir miltus. Įmaišyti jogurtą, po to kiaušinius ir du trynius, kai gerai išsimaisto, pridėti citrinos sunką ir žievelės tarkinius.

supilti į kepimo indą ant paruošto pagrindo ir kepti 15 min. 425 laipsnių F krosnyje. Sumažinti kaitrą iki 225 laipsnių ir kepti dar 40 min. /Pyragas bus lengvai paru-dęs/. Išimti indą su pyragu, padidinti kaitrą iki 350 laips-nių F.

Pyrago viršus

Sumaišyti rūgščią grieti-nę, vaniliją ir cukrų pyrago viršui, atsargiai juo ištepti visą pyrago paviršių, padėti atgal į krosnį 8 minutėms.

Išimti pyragą ir padėti tuojau pat į šaldytuvą bent 12-kai valandų, dar geriau 24 valandoms.

Galima valgyti ir užpylus aviečių-Kirš' tyre, kuri taip pagaminama:

1 pakelį 10 uncijų užšaldytų nesaldintų aviečių

1/4 puodelio cukraus, 1/4 puodelio Kirš'o

Atitirpdyti uogas į viduti-nio dydžio dubenį. Apiberti cukrum ir užpilti Kirš'a, pa-laikyti šaldytuve 1 valandą, ar ilgiau. Užpilti ant pyra-go kiekvienos porcijos lėkš-telėje.

/Kepimo indo šonai turi būti 2 ir 1/2"-3" aukščio, ge-riausiai- aliuminijaus/. Jei-gu naudojate elektrinį mai-šytuvą- geriausia sukti lėtu ar lėtu- vidutiniu greičiu/.

TROPIŠKAS OBUOLINIS PADAŽAS

1 skardinė /19 uncijų/ su-smulkinto ananaso,

8 vidutiniai obuoliai

1 žiupsnelis druskos

1/2 šaukštelio malto muška-to /nutmeg/

Nusunkti ananasus. Nu-lupti obuolius, išimti sėklas ir supjaustyti riekelėmis, su-dėti į sunką. Pridėti druskos, uždengti ir kaitinti ant vidu-tinės ugnies.

Virti dažnai maišant, kol obuoliai sutįžta. Perspausti pro tinklą arba sukošinti elektriniame malūnėlyje. Į-maišyti ananaso gabalėlius ir muškata.

Vartoti šaltą arba kamba-rio temperatūros.

Parinko SMA LIŽĖ

AA CENTRINĖS:

Montreal 273-7544
Ottawa 523-9977
Toronto 489-3693
Hamilton 522-8392

London 438-1122
Windsor 252-3842
Calgary 287-2712
Winnipeg 233-3508
Sudbury 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (ALKOHOLIC ANONYMOUS) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA TREČIADIENĮ. 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE. 8 val. vakaro.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Leonui G.: 366-2548 (namų); 489-5391 (darbo);
Henrikui N.: 277-7868; Dainiui L.: 768-9606;
Jonui R.: 337-8637

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

9 % už 90 dienų term. ind.
9 1/2 % už 6 mėn. term. ind.
9 1/2 % už 1 metų term. ind.
10 % už 2 metų term. ind.
10 1/4 % už 3 metų term. ind.
10 % už pensijų planą
9 % už namų planą
8 % už specialią taup. s-tą
7 1/4 % už taupymo s-tas
6 % už čekių s-tas (dep.)

I M A:

už asm. paskolas nuo 11 1/2 %
už nekilnojamo turto paskol.
(mortgages):
su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 11 %
2 metų 12 %
3 metų 12 1/4 %
(fixed rate)
su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ar 3 metų... 10 1/4 %
(variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 39 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmeninės paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75 % įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas Piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais 10 v. ryto iki 3 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais 10 v. ryto iki 8 v.v.; šeštadieniais - nuo 9 v.v. iki 1 v.p.p. (Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont.
M6H 1A8

TELEFONAI: 532-3400
532-3414

AKTYVAI - VIRŠ 23 MILIJONŲ

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais 10-3
Antradieniais 10-3
Trečiadieniais uždaryta
Ketvirtadieniais 10-8
Penktadieniais 10-8
Šeštadieniais 9-1
Sekmadieniais 9-12:30

MOKA UŽ:

90 dienų term. indėlius ... 8 1/2 %
180-185 d. term. ind. 8 3/4 %
Term. ind. 1 metų 9 %
Term. ind. 2 metų 9 1/4 %
Term. ind. 3 metų 9 1/2 %
Pensijų s-ta 10 %
Spec. taup. s-ta 8 %
Taupomąja s-ta 7 1/4 %
Depozitų-čekių s-ta ... 6 %

DUODA PASKOLAS:

Asmeninės nuo 11 1/2 %
Mortgičius nuo ... 9 1/4 %-12 %

ANAPILYJE SKYRIUS VEIKIA SEKMADIENIAIS 9:30 r.-1 v.v.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybės pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Paroduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS - NE PELNAS, BET SAŽININGAS PATARNAVIMAS

toronto

LIETUVIŲ PENŠININKŲ KLUBO SUSIRINKIMĖ

Balandžio 12 d. įvykusiame Toronto Lietuvių Pensininkų Klubo susirinkime buvo išrinkta nauja valdyba iš 10-ties narių. Pirmininku ir toliau bus Henrikas Adomonis, vicep. - J. Dambaras.

Klubui dar trūksta lėšų įsigyti pianinui. Atrodo, kad teks rengti atskirą vajų tam tikslui. Kodėl nesuorganizuoti eitynių ir šį kartą, kadangi vyresnieji vis remia jaunimą, pasiūlyti jaunimui būti mecenatais. Gal labai maloniai tektų nustebti, nes jaunimui naujos idėjos patinka.

JIEŠKOMA DALINIAM LAIKUI VIRĖJA

Pensininkų Klubu Valdyba jieško virėjos, kuri galėtų 2-3 kartus savaitėje pagaminti sriubą. Atlyginimas pagal susitarimą. Pranešti tel: 762-1777.

"PARAMOS" VALDYBA

Balandžio 17 d. posėdyje "Paramos" Valdyba pasiskirstė pareigomis:

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS

JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

ATEIK! LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRINKAME KIEKVIENĄ PENKTADIENĮ IŠGANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE (Skersai gatvės nuo pensininkų rūmų, 1691 Bloor St West, kampas Indian Rd.) 7:30 val. vakaro.
SKAMBINKITE: 487-5591

pirm. - H. Stepaitis, vicep. - A. Aušrotas, išd. - D. Vaidila, sekr. - E. Birgiolas, narys - O. Delkus.

SĖKMINGA METINĖ LIETUVIŲ FILATELISTŲ PARODA

Balandžio 14-15 d. d. LIE - TUVIŲ NAMUOSE vyks lietuvių filatelietų paroda LITH-PEX VI buvo labai sėkminga. Atsilankė žymiai didesnis skaičius pabaltiečių svečių. Buvo atvykę žymių filatelietų iš Chicago ir New Yorko.

Aukščiausią premiją laimėjo už nepriklausomos Lietuvos laikų vertingą vokių rinkinį Kazys Matuzas. Už panašų rinkinį I-ą premiją laimėjo Algirdas Ruzgas. II-ąją premiją laimėjo jaunas filatelistas E. Macijauskas už savo studiją apie 1919 m. Berlyno laidos lietuviškų pašto ženklų rinkinį.

III-čią premiją už Lietuvos istoriją pašto ženkluose laimėjo Bronius Abramonis.

Už kitų kraštų pašto ženklų rinkinius buvo atžymėti A. Supronas ir A. Laurinaitis.

chicago

Sol. ALGIS GRIGAS angažuotas dainuoti "Philharmonia Hungarica".

Numizmatikos skyriuje I premija teko hamiltoniečiui L. Mickūnui už senovės Lietuvos sidabrinių pinigų rinkinį, II-oji premija - A. Dilkiui už nepriklausomos Lietuvos pinigų ir išleistų medalių rinkinius.

Parodą įvertino ir premijas paskyrė tarptautiniai pasižymėję vertintojai: W. E. Norton, dr. M. Kaminski ir A. Cronin.

IR KITATAUČIAI RŪPINASI SAŽINĖS KALINIAIS

Toronto laikraštis "The Sunday Sun" paskelbė sažinės kalinių, laikomų Sovietų Sąjungos kalėjimuose ir koncentracijos lageriuose. Balandžio 8 ir 15 d. d. laido-

se buvo paskelbtos ir kalinamųjų lietuvių 6 pavardės: Edita Arbutienė, Jadvyga Kaušienė, Danutė Kelmienė, Vladas Iapenis, Dalia Tamutytė, Julius Sasnauskas. Skaitytojai raginami šiems kaliniams rašyti laiškus.

ESTŲ FESTIVALIS TORONTE

LIEPOS 8-15 d. d. Toronte vyks estų festivalis, kurio programos dalis bus skiriama ir kanadiečių visuomenei. Festivalis jungiamas su Toronto miesto 150 metų sukaiktimi. Manoma, kad suvažiuos apie 20.000 estų iš viso pasaulio. Lietuviams verta irgi tuo festivaliu susidomėti, jį gausiai lankyti ir pasveikinti estus jo proga.

PADĖKA

Kovo 29 d. mirus mylimam vyrui ir tėveliui

a.a. VYTAUTUI VALKAUSKUI,

nuoširdžiai dėkoju visiems užjautusiems ir padėjusiems sunkią valandą, užprašiusiems šv. Mišias už Jo vėlę, prisiminusiems Jį asmeniškose maldose, už gėles ir aukas Tautos Fondui ir Lietuvių Fondui.

Ačiū visiems.

Nuliūdę -

žmona IRENA ir
sūnus ANDRIUS

CLEVELAND

Šių metų DIRVOS premijos laureatas VYTAUTAS ALANTAS

Paskutiniame "Margučio" koncerte kovo 25 d. iš kairės: mimas Zigmąs Banevičius, "Margučio" vedėjas Petras Petrutis, sol. Vilija Mozuraitytė, muz. Raminta Lampsatytė ir smuikininkas Michael Kollars.

Nuotr. P. Malėtos

"MARGUTIS" NAUJOSE PATALPOSE

Pasižymėjusi originalumu, aukšta programų kokybe ir žinių aktualumu lietuvių radijo programa MARGUTIS turėjo persikelti į naujas patalpas. Dabar jo adresas yra toks: 2615 W., 71st Str. Chicago, IL 60629, tel: 312/476-2242.

Paskutiniame MARGUČIO koncerte kovo 25 d., Jaunimo Centre dalyvavo net iš Paryžiaus atvykęs mimas Zigmąs Banevičius, solistė Vilija Mozuraitytė, pianistė Raminta Lampsatytė ir jos vyras smuikininkas Michael Kollars.

MARGUČIO patvarus vedėjas yra Petras Petrutis.

NAUJA ČIKAGOS LIETUVIŲ OPEROS PLOKŠTELĖ

"Kad liktum tu gyva"-taip pavadinta naujoji Čikagos Lietuvių Operos išleista naujoji plokštelė. Choras diriguojamas Alvydo Vasa ičio įdainavo 10 lietuvių kompozitorių kūrinių.

Kaip žinome, Čikagos Lietuvių Opera iki dabar yra pastačiusi 5-kias lietuviškas operas- V. Banaičio "Jūrą ir Kastytį", J. Gaidelio "Gintaro Žemę" ir "Daną", A. Kačinskio "Juodąją Laivą" ir V. Marijošiaus "Priesaiką".

DRESHER

INSURANCE &
REAL ESTATE BROKERS

233-3334 - 231-2661 - 231-6226

3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja - V. DREŠERIS ir A. MIKŠIENĖ

Darbo valandos: 9 v.v. - 7 v.v., šeštadieniais 9 v.v. - 12 v.p.p.

Narys of "Better Business" Buro

INSURANCE

* Namų- Gyvybės
* Automobilių
* Komercinių

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

V. Bačėnas

ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

1551 Bloor St. W.

Visais kelionių reikalais

TORONTO, Ont.

bet kur pasulyje skambinti:

M6P 1A5

Tel. 533-3531

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— šikūres nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ

KREDITO

KOOPERATYVAS

TALKA

830 Main St. E.
L8M 1L6
Tel.: 544-7125

Kviečia visus lietuvius pasinaudoti teikiama paslauga

MOKAME UŽ:	IMAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%	asmenines paskolas 12 1/2%
santapus 7 1/2%	nekilnojamo turto 1m. 10 1/4%
kasdienines palūkanas 7%	nekilnojamo turto 3 m. 12%
už santapus 7%	variable 10 1/2%
term. depoz. 1 m. 9 1/2%	
term. depoz. 3 m. 10%	Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda
reg. pensijų fondo 9 1/4%	Nemokamas pilnas žemės ūkio aptarnavimas
90 dienų depozitus 9%	

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 10 v.r. iki 5 v.p.p., trečiadieniais nuo 10 iki 1 v.p.p., penktadieniais nuo 10 v.r. iki 7 v.v., šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 12 v.v.

hamilton

"AUKURAS" BOSTONE

Hamiltono lietuvių teatras

AUKURAS, pakviestas Vyr.

MIRUSIOS ATMINIMUI AUKOJO TĀUTOS FONDUI

A. a. SOFLAI SKRIPKIENE mirus, Jos atminimui aukojo po \$20, - J. El. Bajoraičiai, A. Didžbalis, J. B. Sadauskai, A. G. Skaisčiai, A. Š. ilinskis; po \$10, - S. E. Bilevičiai, A. Petraitienė, P. St. Kanopos, M. D. Jomikiai, A. A. Patamsiai, Z. Didžbalis, M. A. Garkūnai, A. Liaukus, E. J. Bersėnas, J. A. Ališauskai, St. Matulionis ir A. Fališauskai; po \$5, - M. Borusienė, A. Kerutytė, E. J. Mažulaičiai, V. Blauzdys, St. A. Šukaičiai.

Nuoširdus AČIŲ visiems aukotojams.

Tautos Fondo Atstovybė Hamiltone

MONTREALIS - NEW YORK - RIO DE JANEIRO

BUENOS AIRES - MONTEVIDEO - FLORIANAPOLIS

A. K. E b l y s
/tėsinys/

Yra paruošta ir piknikavimui didelė vietovė ir didžiulis pastatas jaunimo stovyklavimui. Naudoja kalnų šaltinių vandenį. Pirmą kartą šioje kelionėje nebuvo baimės geriant. Visur kitur tenka naudoti butelinį vandenį.

Vakarui atėjus, išsirengiam namo, bet užėjo audra. Perkūnas dlevaitis, susivadinęs vėją ir tropikinį lietų, pradėjo gerai baladotis. Nežiūrint audros, pradėjom riedėti namų link. Pavažiavus tuo kalnų keleliu bent 3 km. nuo stovyklos, žiūrime į priekį - nebėra kelio. Galvojame, kad pasiklydom. Lietuviai žliaukiant ir perkūnui svaigant žaibus, išlipame iš mašinos patikrinti. Ogi žiūrime - didžiulis medis paguldytas skersai kelio, žaibo nukirstas. Nutariame grįžti atgal į stovyklą ir prašyti, kad surastų vietos nakvynei. Gauname kambarius ir gardžiai pavakarieniavę prie romantiškos žvakių šviesos/elektra buvo nukirsta/, išsirengėm sapnų karalijon.

Rytmetį išbudina paukščių čiulbėjimas. Atbundi žmogus, ir nežinau, kur esi iki atsikvošėjai. Pavalgę stiprius lietuviškus pusryčius, atsisveikinę su vaišingu šeimininku kun. Šeškevičium ir jo pagelbininkais, riedame namų link. Kelias jau atidarytas, vingiuojasi per kalnelius ir slėnius. Gražus miškų žalias, yra kur akis paganyti. Pirmą kartą teko matyti brazilšką išdaigą, ir kaip jie su savo gamtos prajovais susitvarko. Kai per audrą išplaua pakriaušės kelią, tai jie tuojau pat rausiasi atkalnėn ir ke lią išlenkia, palikdami tą išplautą plento dalį nelopus. Sako, kad jiems šitaip yra patogiau ir pigiau.

Grįžtant mašinoje buvo progos daugiau paliesti vietovių problemas ir jas palyginti. Pas juos yra didelis noras atgaivinti lietuviškas mokyklėles, kad vaikai išmokyti savo tėvų ir senelių gražiąją kalbą. Nelengva užduotis ir reikalaujanti daug energijos ir laiko. Jie su ilgesiu kreipia akis į Kanadą ir Ameriką ir stebisi, kaip čia viską taip suorganizuoja ir išlaiko šias mokyklas. Na, bet mes gyvename šaltame klimate!...

Besisvečiuojant Sao Paul'yje buvau pakviestas "biednioko" pietums. Sako, negali išvažiuoti, jų nevalges. Juos suruošė P. Kublicko šeima. Minėjo ir to valgio vardą, bet jis man išgaravo iš atminties. Šios patrovos pagrindas yra

montreal

• SIMANIUKŠ TIS Ričardas paaukojo "NL" spaudos Baliaus progą, loterijai mažo tipo dulkių siurbli ir 1 staliuką redakcijai.

Nuoširdžiai DĖKOJA ME! "NL"

• MALAIŠ KIENĖ Bronė "NL" loterijai užsakė rankų darbo gėlių, kurias numezgė Gražina McLaughlin.

Nuoširdus AČIŲ! "NL"

• Kūrėjas - Savanoris K. SITKAUSKAS, paremdamas lietuviškąją spaudą - "NL" - įteikė Spaudos Baliaus loterijai Martini Rossi vermuto butelį ir dailią lėkštę.

Nuoširdi PADĖKA! "NL"

• PAVASARIS vyksta autobusu į St. Catharines Motinos Dienos minėjime atlikti koncertinę programą. YRA LAISVŲ VIETŲ AUTOBUSE. Suaugusiems \$25, - ten ir atgal, jaunimui - VERTUI. Išvyksta gegužės 12 d., 8:30 val. ryto nuo AV bažnyčios. Grįžta sekmadienį po programos ir vaišių. Pasinaudokite progą!

NAUJA PROGRAMA DOW PLANETARIUME

Nuo GEGUŽES 9d. iki LIEPOS 1 d. Dow Planetariume

PAGERBDAMA MIRUSIUS, AUKOJO KANADOS LIETUVIŲ FONDUI

Helena BERNOTIENĖ paaukojo \$100, - KLF a. a. Leono ir Bronės BUTKEVIČIŲ atminimui.

KLF DĖKOJA.

PAREIGINGA LIETUVIŠKA ŠEIMA

Metų metus I. ir V. S. NIEČ - kai, seniai gyvenantys Elora, Ont., Vasario 16 Dienos proga abu susimoka bendruomenės solidarumo mokestį ir dar prideda auką.

Šiemet, atsiųsdami solidarumo mokestį ir \$20, - Montrealio Bendruomenės reikalams.

juodos pupos. Tada jau sumeta visokius likučius, kiaulės uodegas, kojas, ausis ir kitokias liekana bei visokius dešrigalius, ir viską sudėję iššutina. Nebloga patrova, sako, kad tai buvo vergų maistas. Kada jie darė ponams maistą, tai tuos visus mėsgalius išmesdavo. Vergai susirinkdavo ir pasidarydavo sau šią patrovą. Buvo išmėginta ir Sao Paulo meniu. Keletas iš mūsų - kun. P. Rukšys, p. Kulbickas ir aš nuvažiavome į tą, kaip čia pavadintume, "steak house" valgyklą, talpinančią apie tūkstantį žmonių. Čia susirenka ir šeimos su vaikais, ypatingai savaitgaliais, pavilgyti ant iešmo keptos mėsos. Bufetas prikrautas visokių gėrybių ir salotų. Jau vien to žmogui užtektų. Pats pagrindinis valgyklas prasideda, kai kelneriai pradeda nešti ant iešmo užmaitą keptą mėsą ir ją pjausto tavo lėkštėn. /b.d.

GEGUŽES 13 d. SEKMADIENI po 11 val. pamaldų

RUOŠIAMAS

MOTINOS DIENOS

MINĖJIMAS

A. V. PARAPIJOS SALĖJE

1465 rue de Seve, Montreal.

PROGRAMOJE:

Paskaita - Rasa LUKOŠEVIČIŪTĖ - KURIENĖ
Mening Programą - atlieka Lituaništos Mokyklos mokiniai ir jaunieji talentai
Po programos - kavutė.

ĮĖJIMAS: laisva auka

RUOŠIA: MONTREALIO LIETUVIŲ JAUNIMAS ir MONTREALIO L B-nės VALDYBA

"NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" SPAUDOS BALIUJE
DAINUOS SOL. GINA ČAPKAUSKIENĖ IR VYRŲ OKTETAS.
ATVYKIME VISI!

GRAŽI SUKAKTIS

LATVAITIS Andrius dukters Irene Lainos ir žmonos Lydijos iniciatyva, buvo pagerbtas, švenčiant 70 m. amžiaus sukaktį. Atvyko svečių iš Chicago ir Grand Rapids, Mich.; giminės ir draugai montrealiečiai pasveikino sukaktuvinką įteikdami daug ir gražių dovanų.

Sveikiname, linkėdami dar daug gerų metų.

Sukaktuvinkas ir jo šeima yra nuo seno "NL" skaitytojai ir rėmėjai.

SVARBUS PRANEŠIMAS DĖL SIUNTINIŲ Į LIETUVĄ

ABC PARCEL SERVICE praneša, kad Sov. Sąjunga sustabdys siuntinių per siuntimus iš viso pasaulio už DVIEJŲ MĖNESIŲ. ABC kviečia nelaukti pasakurinių dienų ir užsakyti siuntinius DABAR. Kai kurias prekes ta proga šioje įstaigoje bus galima gauti pigiau kainą. Kreiptis į ABC PARCEL SERVICE 3891 St. Laurent Blv., tel: 844-9098.

VALYKLA

SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAI DŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE)
- ZOMŠAS

495-90e AVENUE, LaSalle
365-1143

7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2955 ALLARD, Ville Emard
766-2667

GUY RICHARD

ROOFER - COUVREUR
7725 George LaSalle

Geriausios patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: **364-1470**

Embassy Fur Mfg. Reg'd.

1449 St. Alexander St. Suite 209, Mayor Bldg.

SUTAUPYKITE NUO \$500.- IKI \$1000.- PIRKdami GARANTUOTAI NAUJUS KAILINIUS PALTUS TIESIAI IŠ FABRIKO. DAROMI PATAISYMAI BEI PERSIUOVIMAI
Tel. 845-2912 EMBASSY FUR

LAIDUOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Ave.

Chateauguy, Verdun, Que.

Tel: 691-4763 Tel.: 767-9956

MODERNIOS KOPLVČIOS

Nepriklausoma Lietuva SPAUDOS BALIUS

1984 m. gegužės 5 d. šeštadienį, 7 v.v.,
Šv. KAZIMIERO parapijos salėje,

3426 PARTHENAIS

PROGRAMOJE

MONTREALIO VYRŲ OKTETAS
Sol. GINA ČAPKAUSKIENĖ

- Šilta vakarienė,
- Loterija,
- Baras,
- Premijuojami šokiai
- Groja Jono RIMEIKIO orkestras

ĮEJIMAS: 10 dol.

VISI MALONIAI KVICIAMI DALYVAUTI!

VALDYBA

PARENGIMAI

• GEGUŽĖS 13 d., po 11 val. pamaldų, MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS Aušros Vartų Parapijoje.
/Žiūr. skelbimą 7 psl./

LIETUVIO LAISKAS "THE GAZETTE"

Montrealio dienraštis The Gazette, balandžio 24 d., atspausdino atvirą laišką L. Stankevičiaus, kuris atsiliepė į Quebec'o švietimo ministro Yves Bérubé pasiūlymą, kad frankofonų vaikams mokytis anglų kalbos anksčiau, negu IV-tame skyriuje, "būtų nemoralu" ir kad "būtų peranksti... ne tikrai nenaudinga, bet ir kenksminga vaikams".

Išreiškęs nusistebėjimą, kad užima tokia vietą vyriausybėje asmuo, pateikė tokį nerimą pareiškimą. Pa-

citavęs pasaulinio garso kanadiečio neurologo dr. W. Penfield pasisakymą, kad vaikai iki 8 m. amžiaus gali išmokti be didelių sunkumų, iki 10-ties kalbų.

L. Stankevičius laiške pasisako, kad didžiulį dalyką davęs progos savotrimis dukterims išmokti po 4-rias kalbas ir galvoja, kad tėvai turėtų savo vaikams duoti tokią kultūrinę dovaną. Galėti susikalbėti keliomis kalbomis - tai lygu gyventi kambaryje, turinčiam keletą langų.

• Norintieji dalyvauti po-
PIEŽIAUS JONO PAULIAUS II-jo MIŠIOSE MONTREALIJE, Jarry Park, prašomi UŽSIRAŠYTI AV PARAPIJOJE. Bus išduoti pažymėjimai, be kurių nebus įmanoma įeiti į Jarry Park'ą.

• AV kleb. Tėv. J. KUBILIUS sugrįžo po žiemos atostogų.

• GEGUŽĖS 12 d. ŠEŠTADIENINĖ LITUANISTINĖ MO-

KYKLA baigia savo mokslo metus. Ji paruošė ir programą Motinos Dienai.

• GEGUŽĖS 13 d. yra PAS-KUTINIS "LITO" darbo sekmadienis iki RUDENS.

NAUJAS BŪDAS APDRAUSTI AUTOMOBILIUS

PILNOS NELAIMĖS ATVEJU.

GARANTIJA - NAUJAI PIRKTIEMS 1983-1984 METŲ AUTOMOBILIAMS PER PIRMUS 2½ METŲ PO NELAIMĖS ATPIRKTI TOKIU PAČIU 1984-85-86 METŲ MODELIU.

GARANTIJA - 4 METAMS AUTOMOBILIO TAISYMU NEATSKAITANT AMORTIZACIJOS UŽ NAUJAS DALIS.

NAUJŲ AUTOMOBILIŲ KAINOS YRA AUKŠTOS. VISI ŽINOME, KAD NAUJAS AUTOMOBILIS JAU PER ½ - 1 METUS NUSTOJA DAUG SAVO VERTĖS.

MES NORIME, KAD MŪSŲ KLIENTAI NETURĖTŲ NUOSTOLIŲ IR TURIME PRIEMONIŲ TAM IŠVENGTI.

KADA JŪS PERKATE NAUJĄ AUTOMOBILĮ ARBA KEIČIATE SENĄ! NAUJĄ, KREIPKITĖS!

Adamonis Insurance Agency Inc.

Tel. 722-3545

PASITEIRAVIMAS TIKRAI APSIMOKĖS.

DR. J. MALISKA

DANTŲ GYDYTOJAS

1440 St. Catherine St. W.
Suite 600, Montreal, P.Q.
Tel. Bus.: 866-8235
Namų: 488-8528

Philip A. Sulginski

D.D.S.

Dental Surgeon Chirurgien-Dentiste
3606 RUE CENTRALE, SUITE 209
VILLE LA SALLE, QUEBEC H3P 1N5
Tel: 364-4658

M. CUSSON R. GENDRON

VAISTINĖ

Aridorysta kasdien nuo 9 a.m. iki 10 p.m.
Sestadieniai: nuo 9 a.m. iki 9:30 p.m.
Sekmadieniai: nuo 10 a.m. iki 9:30 p.m.
GREITAS, NEKAINUOJANTIS PRISTATYMAS

7626 Central St. Ville La Salle, P.Q.
TEL: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B.A. M.D. C.M. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)

MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrooke St. W. Suite 215,
Montreal, P.Q. TEL: 931-4924

ADVOKATAS

ROMAN J. IŠGANAITIS

B. A., B. C. L.

4 Notre Dame E. Suite 504, Montreal, P.Q.
H2Y 1B7 TEL: 878-9534

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng., L.L.B., B.C.L.

4701 Bannantyne, Verdun (kampas 2-nd Ave.), P.Q.
H4G 1E6 TEL: Bureau: 769-8824;
Residence: 366-6245

NOTARAS

J. BERNOTAS

5 Place Ville Marie, Suite 1220
Montreal, P.Q.
H3B 2G2 Tel.: (514) 871-1430

NOTARĖ

RŪTA POCAUSKAS

103 Fieldfare, Beaconsfield, H9W 4W9
Res. TEL.: 697-2261

Maurice Kaplan

KAILIŲ SIUVĖJAS

TEL.: 767-6183

**ŽIEMAI BAIGIANTIS
JŪSŲ KAILIAI SAUGOMI
SPECIALIOSE ŠALDOMOSE
PATALPOSE DABAR YPATINGAI
PAPIGINTOMIS KAINOMIS...
PASINAUDOKITE PROGA!**

1449 rue St. ALEXANDRE, suite 500 A
Montreal, P.Q. H3A 2G6

Telefonas 288-9646

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT • COMMERCIAL
MARRIAGE • WEDDINGS
2540 rue SHERBROOKE, E.

TONY LAURINAITIS

MONTREAL, P.Q. H2K 1E9

525-8971

TRANS QUÉBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALUMINIUM, PLIENU, PLASTINE
MEDZIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR
APDRAUSTAS

Savininkas: JOHN OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5
Telefonas: 721-9496

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

DUODA PASKOLAS:

Certifikatai min. \$1,000.00

1 metų 10. %
Terminuoti indėliai
1 metų 9.5 %
180 - 364 d. 9 %
30 - 179 d. 8.5 %

Nekilnojamo turto,
Asmeninės ir
Prekybinės.

Trumpalaikius indėlius
už \$20,000 ir daugiau

Paskolos mirties
atveju apdraustos
iki \$10,000

Taupomos sąskaitos:

Specialios 7.25 %

Su draudimu 7 %

Čekių sąskaitos 5 %

VISI PATARNAVIMAI VELTUI

KASOS VALANDOS

1475 De Seve

3907 A Rosemont

Pirm., Antr. Treč. 9:00 - 3:00

Ketvirtadieniai 12:00 - 8:00

Penktadieniai 10:00 - 6:00

4:00 - 8:00

2:00 - 6:00

Sekmadieniais nuo SPALIO 15 d. iki GEGUŽĖS 15 d.
1475 De Seve ir Šv. Kazimiero par. salėje: 10:30 - 12:30

CFMB

LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30 iki 12 val. NAKTIES

Programos vedėjas: L. STANKEVIČIUS

1053 Albanel Cr. Duvernay, P.Q. Tel.: 669-8834

MEMBER

D.N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

Nekilnojamo Turto visapusiškas patarnavimas
PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q. H3N1R1

Tel. Business: 273-9181; Residence: 737-0844.

Tel.: Business: 482 - 0772

Residence: 767-4690

JONAS IR CÔTÉ

REALTIES

5159 De Maisonneuve West,
Montreal, P.Q. H4A 1Z3

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo turto patarnavimas Montrealyje

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6

TEL: 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių
atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH, MONTREAL WEST

LEONAS GURECKAS,
SALES MANAGER

Tel. 489-5391